

DIPLOMADOLGOZAT

Szcherba Karina Dominika
2023

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM

KÜLKERESKEDELMI KAR

MARKETING Mesterképzési SZAK

Levelező munkarend

Oroszlány város elemzése és fejlesztési javaslata

Készítette: Szczerba Karina Dominika

Belső konzulens: Dr. Ferkelt Balázs

Külső konzulens: Kun Richárd

Budapest, 2023.

Tartalom

1. Bevezető	6
2. Oroszlány település bemutatása	8
2.1. Oroszlány nevének eredete	8
2.2. Földrajzi elhelyezkedés	19
2.3. Állat- és növényvilág	21
2.4. Oroszlány népessége	22
2.5. Munkalehetőségek	24
2.5.1. Gazdasági helyzetkép	25
2.5.2. Főbb vállalkozások	26
2.6. A település vonzerői	29
2.6.1. Látványosságok	29
2.6.2. Rendezvények	33
2.6.3. Sportélet	36
2.6.4. Hírességek Oroszlányban	38
3. SWOT- analízis Oroszlányról	40
4. Marketingeszközök	46
4.1. Marketingeszközök általánosságban	46
4.2. Marketingeszközök Oroszlányban	48
5. Kvalitatív kutatás eredményei	52
5.1. A vizsgálat célja	52
5.2. A vizsgálat feltételezései	52
6. A vizsgálat eszközei és módszerei	53
6.1. A minta jellemzői	53
6.2. Mérőeszköz	53
7. A kvalitatív kutatás eredményei	56
8. Empirikus vizsgálat	57
8.1. A vizsgálat célja	57
8.2. A vizsgálat feltételezései	57
9. A vizsgálat eszközei és módszerei	58
9.1. A minta jellemzői	58
9.2. Mérőeszköz	58
10. A vizsgálat eredményeinek összegzése	68
11. Összegzés	69
12. Köszönetnyilvánítás	71
13. Irodalomjegyzék	72

14. Ábrajegyzék	78
15. Táblázatjegyzék	78
16. Mellékletek	79
16.1. Interjú kérdései	79
16.2. Kérdőív kérdései és válaszlehetőségei	80

NYILATKOZAT

Alulírott **Szcerba Karina Dominika** büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerzés során.

Tudomásul veszem, hogy a szakdolgozatomat az intézmény plágiumellenőrzésnek veti alá.

Budapest, 2023. év december hónap 7. nap

hallgató aláírása

1. Bevezető

Az állampolgárnak kitüntető figyelemmel kell arra gondolni, hogy egy országban a lakosság elégedettsége, sőt boldogsága milyen körülményektől, tényezőktől függ. A helyzet jobbá tétele érdekében valamennyiünknek hogyan lehet hozzátenni, felismerni, elemezni a tényezőket és felhasználni a közösségek létrehozására és az életkörülményeik javítására. – kinek-kinek képzettsége, szakmája és indíttatása alapján.

A témához kapcsolódóan - a szakmai területéről nézve - a marketing módszereit használva szerettem volna egy átlagos magyar települést megvizsgálni, ahol sem a nagyvárosi, sem a kistalvas hatások nem befolyásolják az objektív megfigyeléseket és minősítéseket.

A dolgozatban egy olyan települést választottam, amely a magyar történelmi folyamatok legkritikusabb jellemzőit is magán viselte, viseli. Azaz egy alacsony lakosságszámú kistelepülésből hogyan lesz egy járási székhely, milyen feltételek alakították sorsát az elmúlt évszázadokban, de különösen az elmúlt évtizedekben. Milyen hatással voltak a lakosság nemzetiségi összetételéből fakadó feladatok a történelem viharai miatt – gondolok itt a II. világháború utáni kitelepítésekre. Mit jelentett a lakosság számára a földben rejlő kincs – azaz a szénbányászat fellendülése, a helyi energia termelése. Hogyan reagáltak és reagálnak a város lakói a bányászat visszaszorítására, új utak keresésére.

A választott település Oroszlány, Komárom-Esztergom Vármegyében helyezkedik el, amely jelenleg több, mint 18 ezer ember által lakott település. A város – Budapesttől – autóval egy órányi távolságra található.

Vizsgálni fogom, hogy Oroszlány mai képe, mint város Magyarországon belüli elhelyezkedéséből fakadóan milyen geopolitikai és egyéb tényezők hatása árán alakult ki., demográfiáját és egyéb részleteit magába foglalva.

A dolgozatban feltárom Oroszlány történelmét, múltját, melyből fokozatosan a jelenbe terelem az olvasót. Megvizsgálom a település népességét, munkaerő lehetőségeit, természeti adottságait. Feltérképezem a korábbi fejlesztési terveket, mérlegelem, mi az, ami már megvalósításra került, más esetben reális-e a terv, illetve a létrehozás mikorra esedékes.

Kutatásomat interjúk segítségével végeztem, amelyek alanyaiként helyi lakosokat, helyi közéletben releváns személyeket kerestem fel.

A feltárás során többek közt az alábbi kérdésekre kerestem a válaszokat:

- Mi az, amire a helyi lakosok igazán vágnak településfejlesztés szempontjából?

- Mik lennének a település azon módosításai, amik az ott élőknek valóban megfelelnek a jelenlegi tervekből és azon túl?
- Hogyan népszerűsíténék, tennék mások számára is ismertté „otthonukat”?
- Hogyan tennék vonzóbbá másutt élő emberek számára Oroszlányt?

A fejlesztési javaslatomat a korábbi tények és a megkérdések során kapott válaszok alapján alkotom meg.

Azért választottam ezt a témát, mert Oroszlány nagyon speciális város, hiszen tekintve népességét a „szocializmus építése” idején egyértelműen és dinamikusan nőtt, majd a rendszerváltás idején elkezdett csökkenni. A gazdasági szerkezetváltás eredményeként azonban a 2010-es évektől a lakosság száma újra gyarapodni kezdett.

Az e mögött rejlő demográfiai okok úgy gondolom erős összefüggésben vannak a településfejlesztési döntésekkel, pályázatokkal egyéb tényezőkkel. Szakdolgozatomban ezeket szeretném vizsgálni a fentebb leírt módon.

Úgy gondolom, hogy ezekhez mindenképp meg kell ismerni a település körülményeit, adottságait. Részletes és erős marketing tevékenységre is szükség van, hiszen az ottani lakók ottmaradását, a település biztosította életszínvonal javulásával kapcsolatos információkat érdemes rendelkezésükre bocsátani.

2. Oroszlány település bemutatása

2.1. Oroszlány nevének eredete

A település nevét illetően nincs egységes megállapodás.

Egyes források szerint szájhagyomány útján ragadt rá ez a név. A várúrnak két lánya volt, akik rossz magaviseletükről voltak híresek. A várúr bezárva tartotta őket a vár tömlőcébe és gyakran hangoztatta, hogy „Ó rossz lány...”. Ugyan ez csak egy legenda, de biztos, hogy hangzatos és könnyen megjegyezhető.

Komolyabb forrásokat vizsgálva arra jutottak a kutatók, hogy a város helyszínén hajdanán egy Csák vezetéknévű család lakott, akiknek címerállata az oroszlán volt. Megint más vélekedések szerint az oroszlányi vár kapuját két kőoroszlán őrizte, s innen kapta a város a nevét. (oroszlanymost.hu, 2020) Továbbá az Oroszlány megnevezés eredetére található forrás, mely szerint a török „oroslan” szóból ered, más nyelvészek pedig a „rors” vagy „rozs” szóval kapcsolják össze mely régen a terményeket jelölte.

A történelem során még, mint Oroszlánkő, Oroszlán, és Oroszleány megnevezéssel hivatkoznak a mai Oroszlány elnevezésű városkára.

Magyarországon a településeknek jellemzően van címere, bár nem minden település rendelkezik vele. Ezek a címerek hagyományosan fontos részét képezik a helyi önkormányzati identitásnak és kultúrának. A településcímerek általában a város, vagy falu történetének, hagyományainak, földrajzi környezetének és/vagy fontos eseményeinek állít emléket. Különböző szimbólumokat tartalmaznak, mint az állatok, növények, történelmi emlékek, vagy egyéb jelképek, amelyek a település sajátosságait tükrözik.

A címerek használata és tervezése szigorú szabályoknak van alárendelve, és azokat az illetékes hatóságok kell jóváhagyják. Ennek tudatában talán értelemszerű, hogy Oroszlány is erősíti a település identitását, ösztönzi a kulturális örökségek megőrzését, valamint helyt ad az önkormányzati hagyományoknak saját címerével. Oroszlány címerének formája egy hegyes talpú pajzs, melyet arany szegély keretez. A pajzs hátterét nagyrészt kék mező tölti ki, lent zöld résszel, mely a fűvet jelöli. a címer központjában egy arany oroszlán- mely nemzeti jelképünk- ágaskodik a címerrel szemben álló személynek balra fordulva, kinyújtott nyelvvel. A címer tervezője Kóbor Sándor, oroszlányi éremművész volt. Az eredeti festett címert mindmáig az oroszlányi polgármesteri hivatalban őrzik.

Alább az olvasó megtekintheti a címert.

1. ábra Oroszlány címere

Kép forrása a település hivatalos weboldala-<https://www.oroszlany.hu/a-varos/a-varos-cimer>

A szakdolgozatom tárgyát képező település eredete egészen az 1300-as évekig nyúlik vissza. Az ekkori források, mint Oroszlánkő településre hivatkoznak. Sok feljegyzés található a településről és környékéről az Árpád-házi királyok korából, akik előszeretettel használták ki a Vértes adta vadászati lehetőségeket. A 16. században egy oklevél, mint a Csák család birtoka ír az akkor – mai viszonylatokhoz mérten – kis faluról.

A 16-17. században a Gerecse és a Vértes vidékén, a Kisalföld keleti felén húzódott a hódoltsági sáv, a Török Birodalom pontosan soha ki nem jelölt határa. 1529-ben vonult át először a török sereg ezen a vidéken, majd 1543-ban elfoglalta Komárom megye legnagyobb részét. A törökdúlás után néhány községbe visszatértek az elmenekült jobbágyok, vagy a földesurak hívására új telepések jöttek. A telepítés állami, katonai és földesúri érdek volt. Szívesen fogadták a törökök által elfoglalt területről menekülőket. 1683-ban megindult a harc a török kiűzéséért, amellyel egy időben a belső vándorlás és telepítés újabb hulláma kezdődött. A részben már benépesült falvakba újabb telepések érkeztek, a pusztasággá vált településekre pedig tömegesen érkeztek az új jobbágyok, főleg az északi, sűrűn lakott vármegyékből.

Bár Oroszlány vidékén már a 17. században több falu benépesült, de Oroszlány még mindig lakatlan pusztaság volt. Pusztá Oroszlánkő mint a gesztesi uradalom része 1629-ben került az Esterházy család tulajdonába, betelepítője gróf Esterházy Antal (1676-1722) kuruc tábornagy volt. Ekkor elsősorban Nyitra, Pozsony és Trencsén vármegye területéről érkeztek tót (szlovák) ajkú telepések. A már nagyrészt benépesített falu később a gesztesi uradalommal együtt gróf Esterházy József (1682-1748) országbíróra szállt, aki 1733-tól a német

tartományokból, elsősorban a würzburgi püspökség területéről hívott szegény parasztokat. Esterházy majdnem ezer német családot telepített le nagy kiterjedésű birtokain. Oroszlány szomszédságában Kecskédre, Környére, Vértessomlóra és Várgesztesre települtek ekkor németek, de néhány katolikus család azonban Oroszlányba is bevándorolt.

Az ellenreformáció idején egyre erősödött az evangélikus vallás elnyomása, így a különböző kedvezmények mellett a szabad vallásgyakorlat megadása is vonzotta az üldözött luteránusokat. Az adatok szerint 1702-ben már állt az első evangélikus templom Oroszlányban. Ettől az időtől kezdve prédikátoruk és iskolamesterük is volt.

A Kárpátok erdős területeiről érkezők a Vértessalján is hasonló házakat építettek, mint a régi hazájukban. Az építkezéshez kezdetleges anyagokat, fát, sövényt és sarat használtak. A házak tetejét szalmával, vagy náddal fedték. Ez természetesen igencsak tűzveszélyes volt: a 18. században háromszor is volt a falu részét elpusztító tűzvész.

A lakosság számát a 18. század első felében nehéz megállapítani, mivel csupán az 1715— 1720. évi összeírások adatai állnak rendelkezésünkre. A nemesek, szabadosok, uradalmi alkalmazottak és adómentességet élvező új telepések nem szerepelnek az összeírásokban. Az összeírás szerint Oroszlányban 1715-ben 19 jobbágy, és 12 zsellér, 1720-ban pedig 24 jobbágycsalád élt. Ha az utóbbi adatot kiegészítjük a zsellérek feltételezhető számával, akkor is mintegy 40 családdal számolhatunk. Minden bizonnyal nagyobb volt a népesség száma, mint amennyi az összeírás adataiból tűnik ki. Az egyházközség anyakönyvei 1724-től maradtak fent. 1724 és 1733 között, egy évtized alatt 354 keresztelést, 85 házasságkötést és 288 halálesetet jegyeztek fel.

Magyarországon az első népszámlálásra II. József uralkodása idején, 1784-1785-ben került sor. Az összeírás Komárom vármegyében öt mezővárost, 91 falut és 23 pusztát említ. Oroszlányban ekkor 199 házban 251 család élt, a lakosság összesen 1434 fő volt. 1818-ban ez a szám már 1764 fő volt, 1828-ra pedig 1810-re nőtt, ekkortájt megállt a népesség növekedése. A 20. század elején Oroszlányból is tömegesen vándoroltak ki Amerikába, a források 200-300 kivándorlóról árulkodnak.

Oroszlány többségében tót lakossága a 19. század folyamán fokozatosan elmagyarosodott, ugyanakkor a lakosság nemzetiségi összetételéről egészen 1851-ig nem állnak rendelkezésre megbízható adatok. Az 1851-es nemzetiségi összeírás Oroszlányban 129 magyar, 1479 szlovák, 20 német, 26 cigány és 19 zsidó lakost talált. A századfordulón a népszámlálások anyanyelvi megoszlást mutattak ki, 1900-ban 1566 magyar, 42 német és mindössze 55 szlovák anyanyelvű lakost jegyeztek fel. Ugyanakkor ezek az adatok nem a valós

állapotokat tükrözték: még a II. Világháború után is, a magyar-csehszlovák lakosságcsere körében kb. 70, magát szlováknak valló család Csehszlovákiába települt át Oroszlányból.- Ez nagyjából 270 személyt jelentett. (Gyüsi 1979:33-39.)

Komárom-Esztergom vármegyében az 1947. februári magyar-csehszlovák lakosságcsere-egyezmény értelmében a szlovák nemzetiségű lakosság kitelepülésének előkészületei 1947 áprilisában indultak el: Cséven és Kesztlőcön az áttelepítési kormánybiztosság megkezdte a névjegyzékben szereplők lakóházainak lefoglalását. A magyar-csehszlovák vegyes bizottság az évi 8. sz. véghatározata alapján május 27-étől július 25-ig több, egymást követő hullámban összesen 829 személy települt át Csehszlovákiába. Mindnyájan teljesen vagyontalanok voltak, és sem ingó, sem ingatlan vagyont nem hagytak hátra. Az év második felében is folyamatosan zajlott a kitelepülés. 1947 decemberében Tardosról, Oroszlányból és Vértesszőlősről települtek át szlovákok.

A következő év tavaszán folytatódott a szlovákok kiköltözése. 1948 márciusában Esztergomból 42, Oroszlányból 65, Tardosról 70 család (268 személy) települt át, és ezzel az utóbbi két településen többé-kevésbé befejeződött az áttelepülés. Hátrahagyott ingatlanok rossz minőségűek voltak, lakni alig lehetett bennük.

Oroszlányba a települést elhagyó szlovákok helyébe felvidéki magyarokat vártak, már addig is érkezett 10 imelyi földműves család. Az oroszlányi előjáróság arra panaszkodott, hogy „a kitelepülőktől a fejadagdézsmát, valamint a leadni rendelt zsírmennyiséget az előjáróság kérése dacára sem vette el a [csehszlovák] bizottság. ” Központi ellenőrzést és intézkedést kértek. Az oroszlányi áttelepülés napjait, a visszaemlékezők elmondása alapján, szemléletesen ábrázolja Végváriné Babirák Ilona. *„Aztán eljött a nap, az indulás napja. Bizony voltak, akik meghasonlottak családjukkal, és búcsú nélkül távoztak. A bevagonírozás Környén történt, és miért, miért nem, vagonba rakva két hétig vesztegeltek az állomáson, míg végre útnak indították a szerelvényt. Az állatok bőgtek, az asszonyok sirtak, a férfiak káromkodtak, de már nem tehettek semmit. Ha valaki odavetődött a faluból, szégyellték magukat.* (L. Balogh 2010:237-238.)

A kommunizmus első évtizedeiben megindult Oroszlány várossá fejlesztése a város környéki szénlelőhelyek miatt. Környékén felgyorsult a jó minőségű eocén barnaszén bányászata. A bányaművelés felfutása miatt megnőtt a munkahelyek száma, így a lakosság létszáma is jelentősen megemelkedett. (Lakosainak száma: 1949-ben 3740 fő, 1960-ban 13174 fő.) Az addig apró települést a Rákosi-korszakban - 1954. február 1-jén - járási székhellyé nyilvánították.

Az újdonsült városban 1958-1963 között erőmű épült, majd 1968-ban megnyílt a Duna Cipőgyár cipőfelsőrész-készítő üzeme, majd egy Kontakta összeszerelő üzem is.

Az 1970-es évektől Oroszlány számára komoly megtorpanást jelentett a szénbányászat fokozatos visszaszorulása a magas önköltség, a kedvezőtlen geológiai adottságok és az akkor még olcsó szovjet kőolaj miatt, ezért az addig teljes egészében a szénbányászatra támaszkodó városnak kényszerűen diverzifikálnia kellett gazdaságát. Oroszlány azonban ennek ellenére megrekedt a funkcióhiányos kisvárosi szinten, elsősorban egyoldalú ipari jellege és kis vonzáskörzete miatt. (Germuska 2012:82-85.)

A gyors növekedés az 1960-as évek közepéig tartott. 1965-ben már tizenegy bányauzemben termeltek, azonban a széntermelés ütemének csökkenése negatívan érintette a várost. A város lakosságának száma 1973-ra elérte a húszezret, azonban a bányauzemek sorra megszűntek. Az oroszlányi szénmedence bányauzemei közül a legnagyobb, a márkushegyi 1981-ben nyílt meg és 2014-ben szűnt meg, ekkortól nem folyik szénkitermelés a városban. . Ami a kisipart illeti, a szocializmusban Oroszlányban működött egy írószer szövetkezet, egy bőrfeldolgozó szövetkezet, műanyagtechnikai szövetkezet és a Fővárosi Vegyesjavító Vállalat oroszlányi üzemegysége is. A gazdasági változás Oroszlány lakosságának foglalkoztatási struktúráját alapvetően átalakította. 1930-ban még a lakosság 77 százaléka a mezőgazdaságból élt, azonban 1960-ra a bányászok aránya 74 százalékra nőtt az összlakosságot tekintve, a mezőgazdaságban dolgozóké pedig mindössze 3 százalékra csökkent. A mezőgazdaság szövetkezetesítése után, 1976-ban öt szomszédos település termelőszövetkezeteit Oroszlány és Vidéke Mg. Tsz. néven egyesítették.

A városi látképet uraló Haraszt-hegy tetejéről messze látszik a város legfeltűnőbb jelképe, a 25 méter magas, tölcser alakú víztorony. A megmaradt falusi házak közül kiemelkedik az 1787-ben barokk stílusban épült evangélikus templom. Mögötte húzódik meg az 1984-ben épült, apró református templom. A római katolikusok Szent Józsefről elnevezett temploma a hegy lábánál épült 1994-ben, a régi temető helyén.

A hegy túloldalán a kommunista időkben épült iparváros lakótömbjeit láthatja az arra utazó. Az 1950-es években még téglából, az 1960-as években betonelemekből, majd házgyári blokkokból építették az általában alacsony, négyemeletes házakat. Tízemeletes ház csak három épült a Táncsics Mihály utcai lakótelepen. A város főutcája a Rákóczi Ferenc út. Itt, a városközpontban található a városháza és a köznyelvben Betonnak nevezett Kölcsey Ferenc Művelődési Központ és Könyvtár, amely homlokzatán található a három bányászt ábrázoló

szoborkompozíció áll. A városháza és a művelődési központ mögött van a sportcsarnok és az uszoda.

A Kossuth Lajos utcában találjuk az 1965-ben épült Lengyel József Gimnázium épületét. Tervezője Dávid Károly volt, aki a budapesti Népstadiont tervezte. Később bővítették, korszerűsítették, s benne kapott helyet a Bakfark Bálint zeneiskola. A gimnázium közelében a Kossuth Lajos utca és az Asztalos utca sarkán áll az Eötvös Loránd Műszaki Középiskola épülete. Az iskolát 1953-ban alapították, s kezdetben a vágárképzést szolgálta. Később megváltozott a profilja, s ma főképp villamosági, informatikai és mechanikai szakembereket képez.

A város fejlődése magával hozta az oktatási lehetőségek bővülését is. 1939 előtt Oroszlányon egy három tantermes evangélikus elemi iskolában tanított három tanító. A bányatelep növekedése újabb iskolák építésével járt. 1947-ben, egy úgynevezett barakkiskolában is megkezdődött a tanítás. Az első korszerű iskolát 1950-ben építették. Ezt követően 1958-ban, majd 1981-ben adtak át újabb általános iskolát. A szakmunkásképzés 1953-ban kezdődött, a felnőttoktatás 1957-ben. 1962-ben a tatabányai Árpád Gimnázium kihelyezett osztályt indított. Önálló gimnázium 1966-tól működik a városban.

A város kialakulásával a település kulturális élete is megváltozott. 1945 előtt az Országos Faluszövetség keretében működő népművelési bizottság irányította a falu kulturális életét. 1935-től működött az Evangélikus Ifjúsági Egyesület. 1953-ban megnyílt a Petőfi Sándor Művelődési Ház, majd a következő évben alakult meg a városi könyvtár. A művelődési ház 1974-ben épült fel. (Gyüsi 2004:39-43) A város fejlődését jelezte az 1960-ban felavatott sportstadion, az 1963-ban elkészült, a város távhőellátásáért felelős Hőközpont, valamint az 1964-ben, a Haraszt-hegy tetején üzembe helyezett, 25 m magas, 2000 köbméter befogadóképességű víztorony is. 1975 szeptemberére épült fel a városi sportcsarnok, s 1981. április 3-án volt a városi fedett-uszoda avatása. 1985-ben az uszoda szomszédságában elkészült az új strand.

A romló gazdasági helyzet, illetve a piacgazdaság kiépítését szolgáló központi intézkedések hatására 1987-ben jelentősen csökkent, 1989-re pedig gyakorlatilag megszűnt a szénbányászat központi támogatása. A szénbányászattal foglalkozó vállalatok a termékeiket csak maximált áron értékesíthették, azonban a termeléshez szükséges anyagokat, eszközöket csak szabad áron vásárolhatták, ami hozzájárult nagymértékű eladósodásukhoz. A bányászatban dolgozók részére a lakásjuttatás lehetősége megszűnt, az állami lakásépítési

beruházások befejeződtek. Az Oroszlányi Szénbányák 1992. évi felszámolásakor 1602-en maradtak az állományában, ebből 453 dolgozót nyugdíjaztak.

Mindennek dacára a város lakossága 1990 és 2001 között csupán csekély mértékben, 20 768-ról 20 107-re csökkent. 2006-ban 19 328, 2010-ben 18 634 ember élt a településen. A 2023. január 1-jei adat szerint a város lakossága 18 064 fő, azaz a rendszerváltás óta valamennyivel több mint 10 százalékkal csökkent.

Az oroszlányi képviselőtestület, a kedvezőtlen folyamatok hatására, 1993. márciusban határozta el, hogy a meglévő adottságokhoz igazodva ipari parkot létesít. A város erre a hivatalos engedélyt 1997-ben kapta meg. A foglalkoztatás helyzete a városban kedvezőtlenül alakult, a munkanélküliek aránya 1997-ben elérte a 11,4%-ot. Az ipari park kialakítására a város 450 millió forintot fordított, ugrásszerű fejlődése 1999-ben kezdődött. Ezt követően különböző gazdasági társaságok fokozatosan betelepültek a városba, s a bányászat leépítésével elvesztett munkahelyeket igyekeztek pótolni. Oroszlány gazdasági szerkezete gyökeresen átalakult. Ennek eredményeként a város korszerű iparral és szolgáltatási tevékenységekkel rendelkező településsé vált. Jelenleg Oroszlány infrastrukturális ellátottsága jó, valamennyi ellátó hálózat kiépült. A város egyik legjelentősebb beruházása a több szakaszban megvalósított útkorszerűsítési program volt, amelyet azonban tovább kell folytatni. Az Oroszlányi Szennyvíztisztító Telep fejlesztése nagyon kényes környezetvédelmi gondokat orvosolt. A város és térségének szennyvízkezelése már régóta problémát okozott, mivel a szennyvízhálózat rendkívül elavult (egy része kb. 50 éves), a tisztító pedig csak kétfokozatú volt, s az Ipari Parkból érkező ipari szennyvizeket is kezelni kellett. 2004-ben fejeződött be a szennyvíztisztító teljes rekonstrukciója.

Oroszlány város lakóinak száma 1993-ig még növekedett, aztán lassú visszaesést mutatott, majd 1996 és 2012 között kb. háromezerrel csökkent. A lakosság számának csökkenése a negatív vándorlási egyenlegnek tudható be: a város nem tudott elegendő számban munkahelyet biztosítani, ráadásul a halálozások száma az országos átlaghoz hasonlóan rendre meghaladta az élveszületések számát. Nagyon erőteljes csökkenés mutatkozott az általános iskolába járók létszámában, ami 1998 és 2012 évek között kb. 2.200-ról 1.300-ra esett vissza (kb. 40%-os csökkenés). Oroszlány városban a rendszerváltás előtti évtizedekben kialakított intézményrendszer és infrastruktúra az utóbbi időkre túlméretezetté, korszerűtlenné vált, elhasználódott. A városvezetés elsőrendű feladatává vált a kor követelményeinek megfelelő és szükséges intézményrendszer mennyiségi és minőségi kialakítása. A városban döntő mértékben megvalósult az intézmények felújítása, átalakítása, részbeni megszüntetése. A gyermeklétszám

csökkenése miatt a IV. sz. Általános Iskolát 1998-ban, az Arany János Általános Iskolát 2008-ban bezárták. A megmaradt három általános iskola felújítása 2009-2010-ben megtörtént. Felújítottak két óvodát, s 2011-re a bölcsőde bővítése is befejeződött. Ugyancsak felújították a Központi Szakrendelő Intézetet, ahová áttelepült a tüdőgondozó, az orvosi ügyelet és a mozgásszervi betegek gyógyítása, a gyógyházban, a volt szülőotthonban pedig egy 70 ágyas ápolási központot alakítottak ki.

Az Oroszlányi Szénbányák megszűnésével oroszlány sportja a legfőbb támogatóját veszítette el és megszűnt az Oroszlányi Bányász Sport Klub is. A régi szakosztályok több szabadidős egyesületben működnek tovább, valamint más sportágakra is alakultak sportegyesületek. A sportlétesítmények az oroszlányi önkormányzat kezelésébe kerültek. Állapotuk javítására, felújításukra az utóbbi években kerülhetett sor: Uszoda: 2004-2005, Sportcsarnok: 2008, Sporttelep, tekepálya: 2007-2009. 2013-ban a IV. sz. Általános Iskola épületének lebontása után (a tornaterem megmaradt) az iskolaudvar területén egy sportcentrum részeként műfüves pálya létesült. A művelődési intézmények közül a Művelődési Központ és Könyvtár (melynek homlokzatát 2010-ben, színháztermét 2012-ben újították fel) és a falusi Rákóczi Klub működik. Bezárta kapuit az Ady mozi (1992), a Petőfi Művelődési Házát pedig lebontották (2007). Működik még új helyén a XX/1-es üzemudvar területén a Bányászati Múzeum és régi helyén a Szlovák Tájház. A Bányász Klub egy működési kényszerszünet (2011-2013) után 2013 őszén újra kinyitott. A több mint 50 éves Bakfark Bálint Művészeti Iskolában és a Gimnáziumban széles körű és színvonalas a művészeti oktatás: zene, tánc, képzőművészet, színdarab. A közművelődés érdekében az elmúlt időszakban civil szervezetek, egyesületek és alapítványok jöttek létre. Oroszlánynak komoly lehetőségei vannak az idegenforgalom területén, mivel a város a Vértes észak-nyugati lábánál fekszik, csodálatos természeti környezetben. Területének több mint 60%-a erdő, aminek nagy része természetvédelmi terület. Nagy lehetőségek rejlenek a vadászturizmus, horgászturizmus, természetjárás fejlesztésében, de a környéken található építészeti emlékek – majki műemlék-együttes, vértesszentkeresztai apátság – is vonzza a látogatókat. Ennek ellenére a turizmus területén komoly hiányosságai vannak a városnak. Oroszlányban kevés kereskedelmi szálláshely van. Ösztönözni kellene a különböző turisztikai attrakciók, szervezetek, együttműködési formák és arculatteremtő marketingtevékenységek létrehozását. A majki kastélynak, a volt kamalduli remeteség foresteriájának jelenlegi felújítása lendületet adhat az idegenforgalom, a turizmus fejlődésének, ami nagy szerepet tölthet be a város gazdasági életében.

Az oroszlányi lakáshelyzet megváltozott. A város lakosságának csökkenése ellenére a lakások száma növekedést mutat a magánérs építéseknek köszönhetően. Lakásfelesleg keletkezett, a lakások ára lényegesen lecsökkent. Megindult azonban és folyamatosan tart az iparosított technológiával készült lakóépületek energiatakarékos felújítása. Ez a felújítás állami és önkormányzati támogatással kezdődött a tulajdonosok költségviselése mellett, később azonban az állami támogatás megszűnt. (Kardics 2014:33-40.)

A majki remeteség

A mai Oroszlány külterületén, Majkpusztán található *kamalduli remeteség* 18. századi, műemlék épületegyüttese európai viszonylatban is kuriózumnak számít. A kamalduliak 1010 körül alakult, pápai jogú, szemlélődő monasztikus közösség, a bencések szigorított rendje volt.. A rend 1027-ben kapott pápai jóváhagyást II. Sándortól. Tagjai a lelki tökéletességre törekedtek, e célból magányosan, Isten felé fordulva éltek, ötvözve a közösségi, szerzetesi és remeteéletet. A csuhájuk színe miatt fehér barátoknak is nevezték őket. A fejük tetejét borotválták, tarkójuknál félkörívben rövidre nyírt haját és hosszú szakállt viseltek. Sem egymással, sem a külvilággal nem érintkeztek. A némasági fogadalom alól csak a december 28. és január 2. közötti napok voltak kivételek, máskor azonban a kolostort is csak engedéllyel hagyhatták el.

Hazánkban ez az egyetlen olyan remeterendi kolostor és kolostorkert, amely jó állapotban fennmaradt. Kertjeinek jelentős része is még 18. századi, barokk szerkezetét őrzi. A maga nemében páratlan turisztikai látványosság Oroszlány központjától mintegy három kilométerre található. A 30 hektáros kolostorerdő természetvédelmi terület, a Vértesi Tájvédelmi Körzet része. A remeteség területén a turistákat kiszolgáló múzeumi levendulabolt, herbárium és információs iroda működik. Az európai uniós támogatásból felújított foresteriában a látogató történeti kiállításon és berendezett tereken keresztül nyerhet bepillantást a 18. századi kamalduli remeteség-, egy fotókiállításon pedig a napjainkban is működő, Krakkó melletti kamalduli közösség életébe. Majkon az év során több alkalommal fesztiválokat, kicsiknek és nagyoknak heti rendszerességgel drámapedagógiai és kézműves foglalkozásokat szerveznek. A foresteria rendezvényhelyiségei bárbe vehetők lelkigyakorlatok, meditációk és természetgyógyászati kurzusok céljára. A cellaházak közül néhány múzeumként működik, hetet pedig a csendet kereső zarándokok, lelkigyakorlatozók számára adnak ki.

A 980 körül, Itáliában alapított kamalduli szerzetesrend a 17. században telepedett le Magyarországon. Az első kamalduli remeteséget a Nyitra melletti Zobor-hegyen alapították

1691-ben. Az ismert alapítások sorában a majki remeteség volt a negyedik, egyben az utolsó. A majki kamalduli remeteség előzménye a mai épületegyüttestől délkeletre, a 13. század első felében, a Csák család királyi adományként kapott birtokán felépített Nagybaldogasszony premontrei prépostság volt. A ma is látható kamalduli remeteség építése 1733-ban kezdődött el Franz Anton Pilgram (1699-1761) osztrák építész tervei szerint. A munkálatok az 1770-es évek elejéig folytak, az építkezést Pilgram halála után (1761) az Esterházyak uradalmi építésze, Fellner Jakab (1722-1780) fejezte be.

A remeteség konventépülete nagyjából 1770-re készült el, ekkorra befejeződött a cellaházak és a templom építése is. A belső díszítéseket csak később, az 1770-es évek elején fejezték be. Az első három szerzetes 1735-ben érkezett Kahlenbergből Majkra. Majk 1770-ben kapta meg a perjelség címet, akkor még folytak a befejező munkálatok a templomban a foresteriában és a kápolnában. Az egyes cellaházak homlokzatain különböző címerek jelzik, hogy felépítésüket melyik, II. Rákóczi Ferenchez hű főúri család vagy főpap támogatta.

Minden cellaház négy helyiségből állt, a folyosóról jobbra nyílt a freskókkal, stukkókkal gazdagon díszített, oltárral felszerelt kis kör alaprajzú kápolna, vele szemben helyezkedett el az egyszerűen, egy ágygal, kandallóval és könyvszekrényel berendezett lakószoba, innen nyílt egy kisebb műhely, vele szemben pedig a kamra a falba mélyített reteráttal. A helyiségeket csehboltozattal, illetve fiókos dongaboltozattal fedték.

Mivel 1748-ban elhunyt az alapító, a munkálatok további irányítását fia, ifjabb gróf Eszterházy József vette át. A Nepomuki Szent Jánosnak szentelt új templomot a kolostor középpontjába, a konventépülethez vezető főtengely mentén helyezték el, ma már csak csonka tornya és egy támpillére áll. A torony bejárati ajtajának eredeti keretezéséből csak a címer maradt meg, amely rokokó levél- és indadíszrel körülfogva az Eszterházyak kardot felemelő griffjét ábrázolja. Ez ma a torony falához támasztva látható. A torony nyugati oldalán a sekrestye boltozatcsomóján még ma is látható freskótöredék. Az egykori templom berendezésének egy részét más, környékbeli templomokban helyezték el, másik részük elpusztult.

A konventépület ebédlőjének kialakítása, díszítése a cellákhoz hasonlóan visszafogott. A homlokzatokat egyszerűen kialakított, egyforma méretű, márványkeretezésű, egyenes záródású ablakok törik át, és egyszerű választópárkány díszíti. Csak a főbejáratok díszesebbek. Az épület eredeti belső elrendezése szintén egyszerű kialakítású lehetett. Itt volt a perjel otthona, aztán egy tanterem, valamint a betegszoba. (A tálalót 1860 után vadászebédlővé alakították át.) Érdekesség, hogy a kolostornak volt egy kisebb börtöne is. Ugyancsak a

földszinten kaptak helyet a laikus testvérek (fráterek) lakoszobái, a vendégszobák, egy egyszerűbb használatra szánt ebédlő, társalgók, asztalosműhely, sütőműhely, mosoda, istálló, kocsiszín. A délkeleti szárny és az északkeleti főszárny nagyobb része alatt húzódtak a pincék, amelyekben a Balaton-parti vidékekről származó szőlőből készített misebort tároltak.

Az emeleten az alapítónak is volt lakosztálya, s itt volt kialakítva egy fogadó rész is. A konventépülethez közel az udvaron kézműves műhelyt, a mellette lévő kertben egy konyhakertet és egy gyümölcsöskertet alakítottak ki, ez utóbbit márvánnyal kirakott halastó díszítette. A kertben még egy kör alakú Szűz Mária-kápolna is állt.

1782-ben II. József feloszlatta a kamalduli rendet, a rendház berendezését kiárusították. A rend feloszlata után a templomot is lebontották, elemeit az oroszlányi evangélikus templom építésénél használták fel. A későbbi természeti csapások következtében mára már csak a templomtorony és a hozzá tartozó támpillér maradt meg. A remeteség épületeiben a 19. század első felében posztógyár működött, majd az épületegyüttes visszakerült az adományozó gróf Esterházy család tulajdonába. Gróf Esterházy Móric 1860 körül vadászkastély céljára átalakíttatta. A második világháborúban a kastély keleti mellékszárnya és a főszárny csatlakozó része leégett. Az azt követő években az épületegyüttes kórházként működött, majd az államosítás után középiskola és kollégium, munkásszálló költözött a falai közé. A múlt század hetvenes-nyolcvanas éveiben folytatott bányaművelés komoly károkat okozott az épületekben. (Ozsváth 2017:30-34)

Az 1920-as években fedezték fel Oroszlány rendkívüli jelentőségét a jó minőségű szénmezőknek köszönhetően. A barnaszénnek hála gyors ütemben indult meg a település fejlődése. A várost a szénbányászat fejlődése, a szénigény növekedése, a szocialista nehézipari célok megvalósítása hozta létre. A termelés csúcsán hatezernél is többen dolgoztak a bányában, és felépült az Oroszlányi Hőerőmű. Az átlagjövedelmek magasabbak volt, mint másutt, előbb volt tv, hűtőgép a családokban. Ugyanakkor Oroszlány fejlődése egyoldalú maradt, csak gazdasági sikerei voltak. Az Oroszlányi Szénbányák 1965-ben érte el eddigi legnagyobb termelését, 3 552 000 tonnát. A szocialista gazdálkodás tarthatatlanságából fakadó problémák már elég korán, a 80-as évek elején jelentkeztek. A félpiaci viszonyok miatt pénzügyi egyensúlytalanság alakult ki. A termelés tarthatatlanná vált, bekövetkezett a nemzetgazdaság eladósodása. A 80-as évek végére súlyossá vált a helyzet. Oroszlány is szembesült azzal, amivel az ország többi iparvárosa is szembekerült (pl. Ózd, Komló): azzal, hogy nincs alternatív ipara.

A demokratikus korszak első feladata ezért az ipartelepítés volt, mert ez jelentette a város túlélését, továbbfejlődésének biztosítékát. Az ország első ipari parkjainak egyikét Oroszlányban alakították ki. A rendszerváltás után, 1994. ápr. 1-jén megtörtént a bánya – erőmű integráció, hogy csődbe ne menjen a bánya. Az integráció húsz évvel meghosszabbította a bánya élettartamát azzal, hogy lehetőséget adott a legnagyobb felhasználókkal való szoros és interaktív együttműködésre, a kereskedelmi határ lebontásával. Ez mind Tatabányán, mind Oroszlányon több ezer munkahely megmentését jelenthette, ugyanúgy, mint a 2002. évi kormányhatározat, mellyel megteremtődött a korszerű füstgázkéntelenítő építésének lehetősége az Oroszlányi Erőműben, meghosszabbítva ezzel a Márkushegyi Aknaüzem működését legalább 2014 végéig. (Kardics 2014:7-8.)

Az 1980-as években azonban a bányászat hanyatlani kezdett, és ez az ipari tevékenységekre is hatással volt. A város gazdasági helyzete átalakult. A lakosság elkezdett máshol munkát keresni, egy részük elköltözött. A jelenség óta Oroszlány igyekszik diverzifikálni gazdaságát és a várost fejleszteni, ideértve különféle kulturális és infrastrukturális fejlesztéseket is, melyeket hamarosan részletesen is kifejtnek. Manapság a város lakói ismét ipari-, kereskedelmi- és szolgáltató vállalkozásokban dolgoznak. (provertes.hu, 2023)

2.2. Földrajzi elhelyezkedés

Komárom-Esztergom vármegye Magyarország legkisebb vármegyéje, Közép-Dunántúlon, az ország északi részén helyezkedik el, Pest vármegyétől észak-nyugati irányban. A vármegye alá hat járás tartozik, melyek mindegyike több települést foglal magába. Ezek egyike az Oroszlányi járás, ami Komárom-Esztergom vármegye déli részén fekszik. Területe 199,39 km². Hat települést foglal magába: Oroszlányt, Bokodot, Dadot, Kecskédet, Kömlődöt és Szákszendet.

Ezek közül dolgozatomban szempontjából a legfontosabb Oroszlány, járásszékhely város lesz, melynek területe 75,86 km².

Oroszlány a hazai közlekedési hálózat szempontjából meglehetősen félreeső elhelyezkedésű város, nemcsak főközlekedési utak, de még másodrendű főutak sem érintik, kizárólag négy számjegyű mellékutakon érhető el. A legfontosabb megközelítési iránya Tatabánya és az M1-es autópálya felől: előbb a 8135-ös úton, majd Környétől a 8119-es úton, a Csákvárra vezető majki elágazástól pedig a 8143-as úton. Kecskéd felől a 8155-ös út vezet a városba; nyugati határszélét érinti még a 81 134-es út is.

Közvetlen autóbuszjáratokkal Budapestről, Győrből, Kisberről és Tatabányáról érhető el. A hazai vasútvonalak közül is csak egy aránylag rövid szárnyvonal, a Tatabánya–Oroszlány-vasútvonal érinti, amelynek az Oroszlány vasútállomás a végállomása.

Oroszlány Város Önkormányzata évek óta jelentős összeggel támogatja az Ipari Parkban dolgozók munkába járását a helyi autóbusz-társasággal (KNYKK) és az ipari parkban működő vállalatokkal együttműködve. Az ipari park cégeinek műszakváltását figyelembe vevő, három eltérő vonalvezetésen közlekedő buszjárat áll az ipari parkban dolgozók rendelkezésre. Emellett meg kell említeni az ipari parki cégek saját szervezésű buszjárait is, amellyel saját, több, mint hatvan kilométeres vonzaskörzetben – Komárom-Esztergom, Fejér megye, valamint Szlovákia (földrajzi közelségnek köszönhetően) egyes településein élő munkavállalók munkába járását segítik.

A városban és az agglomeráció területén kerékpárút segíti a helyi lakosság és a turisták közlekedését. Átadásra került az Által-ér völgyi kerékpárút újabb szakasza Elkészült a tatabányai átkelési szakasz utolsó eleme is

A negyedszázaddal ezelőtt megfogalmazott ötletet, hosszas tervezés és pénzügyi forrás keresés követett. Bő egy évtizeddel ezelőtt adták át a Tatabánya-Tata közötti szakaszt, melyet a Tata-Dunaalmás közötti nyomvonal követett. Néhány évvel ezelőtt valósulhatott meg a Majk-Erőmű-tó közötti rész, most pedig a tó és a kertvárosi körforgalom közötti szakasz megépítésére került sor.

A kerékpárút fejlesztése ezzel nem ért véget, hiszen a dózsakerti garázsváros melletti régi bicóút is felújításra került, 2024-ben pedig a tatai átkelési szakasz is biztonságosabbá válhat. Időközben elkészült a Tata-Agostyán közötti bringaút is, melyhez most fog csatlakozni az Agostyán és Baj közötti szőlőhegyi átkötés

A 2023-ban átadott beruházás uniós támogatással valósult meg mintegy 1,2 milliárd forintból. Az erdei út a majki kamalduli remeteség irányába ágazik le a fő nyomvonalról, és itt egy kerékpáros lakatfalat is elhelyeztek, ami egy biciklit formázó, rácsos kerítéselem. Az út érinti a Mária-út nyomvonalát, és elvezet az Oroszlányi Bányászati Múzeumhoz.

Oroszlány környékét - mivel a Vértes-hegység északnyugati lejtőjén az Által-ér lankás területén fekszik - kisebb dombok, erdők, mezők szegélyezik, ami ideális környezetet teremt a kirándulásokhoz és a természetközeli tevékenységekhez.

A város közelében húzódik a Duna,- Magyarország területén a második leghosszabb szakaszon elhúzódó folyó- gazdag vízi világgal rendelkezik. A Duna közelében élőknek számos vízi tevékenység végzését kínálja, így például a horgászatot és hajózást.

Oroszlány a Győri- Duna medence területén található. Ez a medence Magyarország egyik geológiai régiója, ásványi anyagban gazdag talajt nyújt a mezőgazdálkodások számára.

A településtől nem messze található a Gerecse-hegység- ami csúcsai magasságát figyelembe véve egy középhegység a Középső- Dunántúl területén. Népszerű kirándulóhely, rengeteg túraútvonalat kínál a természetkedvelők számára és természetjárásra is alkalmas.

Távolabbról vizsgálva Oroszlány elhelyezkedését láthatjuk, hogy az Alpokalján található, ami a Dunántúli- dombság része.

2.3. Állat- és növényvilág

Oroszlány környékét rendkívül széles állatvilág jellemzi. A Vértes környéke különösen a madár- állományában - kiemelkedő e téren.

A terület nagy mezői, legelői felett gyakran láthatóak az általános iskolai tanulmányokban is megjelenő parlagi sasok, valamint más, apró állatokra vadászó madarak, mint pl. a kerecsensólyom, illetve kígyászölyv. A vidékre erősen jellemző a ragadozó madarak jelenléte, így ha figyelmesen nézelődünk láthatunk vörös kányát is vadászat közben.

Tavak közelében a kacsák, hattyúk mellett récét is láthatunk, ám a madarak etetését - azok élettani káros hatásuk miatt - nem javasolják.

A járás hegyvidéki, erdős részein, ha szerencsénk van szarvas és vaddisznó mellett muflon és dám is előfordul. Előbbit a házijuh ősének tartják, míg utóbbi, a dám a szarvasfélék családjába tartozik. Jellegzetessége hatalmas agancsában rejlik, mely meglehetősen széles más társaiéhoz képest. Ha a kirándulók figyelmesek, láthatnak vörösmókust is.

Oroszlány környékén sok tó van és rengeteg kispatak szalad át. Ezek ideális élőhelyet biztosítanak a hullóknek, kétéltűeknek. A látogatók láthatnak békát, gőtét, akár siklót is.

A hegyvidéki klíma és a domborzati viszonyok erősen befolyásolják Oroszlány növénytársulásait, növényfajait. Az erdős területeken a bükk, tölgy és fenyőfélék dominálnak. Erdők aljnövényzetében gyakori a szellőrózsa, gyöngyvirág, illetve a kikeleti-, vagy más néven tavaszi hérics, mely nemcsak védett, de mérgező mivolta miatt fokozott óvatosságra int. A táj híres más ritka és védett növényeiről is. Jellegzetes növénye a rendkívül kényes cifra kankalin. (vertesinfo.hu, 2020)

Különleges, itt fellelhető növények továbbá az erdei pünkösdi rózsza, valamint az erdei fátyolvirág. Oroszlányhoz közel fekvő Malom- tó közelében természetesen a vízi világ jellegzetes növényeivel is találkozhatunk, úgymint a sás, a nád, vagy a vízi rozsnok.

2.4. Oroszlány népessége

Oroszlány város lakossága 2022. január 1-i adatok szerinti lakossága 18 170 fő, melyben közel fele-fele a férfiak és nők aránya. (Magyarország állandó* lakossága 2022. január 1-jén).

A fontosinfok.hu oldala szerint,- mely felület naprakész a lakossági adatokban és a különféle települések intézményeiben- ez a népesség 18 968 fő. (fontosinfok.hu, 2023)

A város lakossága az 1900-as évek elején alig érte el az ezer főt. A mai adatokat figyelve láthatjuk, hogy ez a lélekszám szignifikánsan növekedett az elmúlt évszázad alatt.

Ez a jelenség főként a település ipari és bányászati tevékenységeinek fejlődésével, jelentőségével magyarázható. A régióból sokan költöztek Oroszlányba látva a helyi ipari beruházásokat, valamint munkalehetőségeket.

A rendszerváltás után azonban az ipari munkahelyek száma csökkent, így a lakosság egy része az elvándorlás mellett döntött. Az önkormányzati fejlesztések és az infrastruktúra fejlesztések azonban ezt a folyamatot lelassították, sőt - ahogy az elmúlt években megfigyelhető a lélekszám-növekedés - visszafordították.

2021. évi adatok szerint a város népsűrűsége 250 fő/ km².

Oroszlányt etnikai sokszínűség jellemzi. Ez alapvetően jellemző Komárom-Esztergom vármegyére, amit egy 2011-es felmérés is megerősít.

A következő táblázatból látható, hogy a magyar állampolgárokból hányan vallották magukat egyes nemzetiséghez tartozónak 2022-ben Oroszlányban. A hazai honos nemzetiségek közül a városban a cigány (roma) mellett csupán az ukrán és a német nemzetiséghez tartozók száma haladja meg a 100 főt. 3184 állampolgár nem válaszolt a nemzetiségi hovatartozását firtató kérdésre.

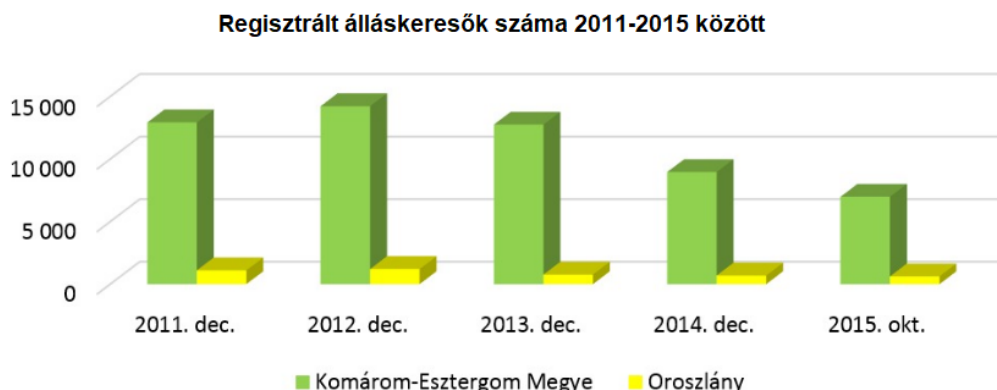
Népszámlálás éve: 2022	
Nemzetiség	18 078
- Magyar nemzetiségű	14 511
- Hazai nemzetiségű	862
- - Bolgár nemzetiségű	3
- - Cigány (roma) nemzetiségű	353
- - Görög nemzetiségű	...
- - Horvát nemzetiségű	4
- - Lengyel nemzetiségű	17
- - Német nemzetiségű	106
- - Ormény nemzetiségű	3
- - Román nemzetiségű	74
- - Ruszín nemzetiségű	3
- - Szerb nemzetiségű	15
- - Szlovák nemzetiségű	96
- - Szlovén nemzetiségű	...
- - Ukrán nemzetiségű	189
- Más nemzetiségű	66
- Nem válaszolt a nemzetiségi kérdésekre	3 184

1. táblázat Oroszlány nemzetiségi megoszlása a 2022-es népszámlálási adatok szerint

Oroszlányban az álláskereső lakosok száma 2012-2015 évek között folyamatosan csökkent. Ugyanakkor az iskolai végzettség jelentős számban az alapkú oktatás befejezését jelentette, míg a középfokú végzettség döntően a tanulmányok lezárásával járt.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által végzett 2015. októberi kutatás szerint a regisztrált álláskeresők száma a megyére vonatkozóan 8040 fő volt, melyből 691 fő az oroszlányi járás lakosait tette ki. Ezen személyek több mint kétharmada a maximálisan 8 általános iskolai osztályt végzett, vagy középfokú végzettséggel rendelkezett. Egyetemi végzettség az akkori álláskeresők körében igen csekély. (oihzt.hu, 2023)

Az álláskeresők száma évről évre csökkent - a régió fejlesztései adta munkalehetőségek miatt, ugyanakkor az értéket befolyásolta - az elvándorlás elhanyagolhatatlan mértéke is. Az alábbi grafikon a 2011-2015 időszakra vonatkozó regisztrált álláskeresők számának csökkenését mutatja.

2. ábra Regisztrált álláskeresők 2011-15 között Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

Országos szinten vizsgálva az iskolázottságot a régióban az alap - és középfokú végzettségűek aránya átlagnál magasabb, a felsőfokú végzettségű lakosok aránya lényegesen alacsonyabb. Oroszlány munkanélküliségi rátája napjainkban 1,4% köré tehető.

2.5. Munkalehetőségek

Oroszlány különböző munkalehetőségeket kínál a város lakói és a környező területeken élők számára. Az elérhető munkahelyek függenek a város gazdasági szerkezetétől és az ott található vállalkozásoktól. Általánosságban véve az alábbi munkaterület típusokból választhatnak az álláskeresők:

- Ipari és gyári munkahelyek: Oroszlány ipari területek szempontjából sok vállalattal rendelkezik. Többek közt az acélgyártás és annak feldolgozása révén. Az ilyen vállalatok esetében a munkaerőigény a gépkezelők, műszaki szakemberek és egyéb ipari pozíciók felé irányul.
- Energetikai cég: Az Oroszlányi Erőmű 2024 első félévében biomassza-alapú erőműként csatlakozik az országos áramszolgáltatók köréhez - legújabb hír. Korábban mint energia szolgáltató látta el Oroszlányt és a környező településeket.
- Kereskedelem: Ahogy más településeken, így Oroszlány város területén és környékén szintén működnek üzletek, boltok és mindenféle szolgáltatók. Kereskedelmi

pozíciókban a régióban eladóként, boltvezetőként vagy raktárosként lehet munkát találni. A szolgáltatóiparban például vendéglátósok, szállodaipari tevékenységet végzők találhatnak állást.

- Egészségügy és szociális szolgáltatások: Az egészségügyi és szociális szektorban nagy szükség van orvosokra, ápolókra, szociális munkásokra és egyéb egészségügyi és szociális szakemberekre egyaránt.
- Oktatás: Számos oktatási intézményben, iskolában és óvodában szükség van oktatói, pedagógusi pozíciót betöltésére. A szektor állást kínál a tanároknak és oktatást támogató munkatársaknak is.
- Mezőgazdaság: A mezőgazdasági területein földművelésre és állattenyésztésre van lehetőség.

Vállalkozások és saját vállalkozás: Természetesen egy teljesen különálló dolog, ha valaki saját vállalkozást irányít. Sok munkával, energiával, idővel és pénzzel jár egy ilyen beindítása, legyen szó egy termelői kisboltról vagy egy fodrászati szolgáltatásról. A lehetőség erre azonban Oroszlányban is megtalálható, és az embereknek igényük is van rá. A vállalkozások számos területen tevékenykedhetnek, például kiskereskedelemben, szolgáltatások nyújtásában vagy kreatív iparágakban.

A munkalehetőségek idővel változhatnak, és az adott pillanatban a város gazdasági helyzetétől és aktuális keresleti igényeitől függhetnek. Az álláskereséshez célszerű figyelni az álláshirdetéseket, és közvetlenül is kapcsolatba léphetnek a helyi vállalkozásokkal vagy munkaügynökségekkel. Az álláskereső oldalakat figyelve, mint a Profession.hu, Jobsora.hu, Jobinfo.hu stb. folyamatosan legalább 50 nyitott pozíció található csak Oroszlányban, a környező településeket nem is említve.

2.5.1. Gazdasági helyzetkép

Mindenekelőtt fontos megemlíteni, hogy Oroszlány gazdasági helyzete- ahogy más települések esetén is- folyamatosan változik. Azonban vannak állandó résztvevői, szempontjai a gazdaságnak, melyekkel mindig lehet számolni, sőt szükséges is, a változót a mérték határozza meg. Az általam választott város esetében a legjelentősebb ágazatok a helyzetkép kialakítása esetén az acélipar, kiskereskedelem, mezőgazdaság, turizmus, oktatás, valamint az egészségügy. Következőkben kicsit részletesebben szeretném bemutatni ezeket a területeket

Oroszlány nevével szinte összecseng a bányászat. A bányászatnak fontos szerepe volt az itteni gazdaságban. A város történetében hosszú ideig a szénbányászat volt a fő iparág. A helységnek nagy szerepe van továbbá az energiaiparban is, hiszen itt található az Oroszlányi Erőmű is- amely a térség energiaellátásához járul hozzá.

Oroszlány az ország szén - és lignit bányászatának központja volt, ezzel számos munkahelyet teremtve a térségben élőknek - azonban a bányászat az elmúlt időben fokozatosan visszaszorult. Napjainkban az autóipar és a gépipar is jelen van a régióban. A városban is működnek autóalkatrészeket, gépeket és más ipari termékeket gyártó cégek. Az acélgyártás és feldolgozás hozzájárul a munkahelyek biztosításához és a város bevételeihez.

A hő - és villamos energiát termelő erőmű fontos gazdasági szereplő, ugyanis számos munkahelyet biztosít a város és a térség lakosai számára. Az idegenforgalom, turizmus a kulturális és történelmi látnivalók szempontjából fontos, melyekről, mint a város vonzerői később még szót ejtek. A természeti szépségek és kirándulóhelyek, mint azt korábban említettem már vonzzák a turistákat. Az Oroszlányban működő különböző kiskereskedelmi üzletek, szolgáltatók és vendéglátóhelyek támogatják a helyi gazdaságot és megélhetést biztosítanak a helyieknek, mindeközben a látogatók igényeit is kielégítik. Az oktatási intézmények és az egészségügyi szolgáltatások is fontos gazdasági szegmensei a városnak.

A gazdasági helyzet mindig változik, és Oroszlányban is számos tényező határozza meg, például a nemzetközi gazdasági környezet, a befektetések, a helyi vállalkozások fejlődése és az állami politika. Oroszlány gazdasági fejlődése a város vezetése és a helyi közösség együttműködésétől is függ. Az összességében azonban Oroszlánynak az acélipar és a kiskereskedelem szélessége mellett számos más gazdasági szektorban is van potenciálja a fejlődésre, mint például a turizmusban.

2.5.2. Főbb vállalkozások

Oroszlány gazdaságát jelenleg főként az acélipar határozza meg, de a városban található más jellegű vállalkozások és szektorok színesítik a gazdasági palettát. A város gazdasága a helyi vállalkozók és vállalatok együttműködésétől és a gazdaságpolitikai tényezőktől is függ. A következőkben Oroszlány főbb vállalkozásairól szeretnék szót ejteni, melyek gazdaságilag bevételeikkel, méretükkel és munkalehetőségeikkel is meghatározóak Oroszlány munkajelenlétében.

1. Geizer Szállítványozó és Nemzetközi Árufuvarozó Kft.

A cég 1989 óta működik. 26 éve foglalkoznak szállítványozással, nemzetközi árufuvarozással, valamint konténeres vízi és légi szállítással. A tevékenységi kört belföldi raktározással- jelenleg 5000 m² -es zárt raktártérrel rendelkeznek-, árumozgatási és logisztikai szolgáltatással bővítették palettájukat. Több éves vámszakértelemmel rendelkeznek. A Zebra Vámügynökséggel együttműködve pedig mindent megtesznek, hogy segítsék partnereik vámügyintézését, válaszoljanak a vám-kérdésekben. Saját eszközparkkal büszkélkedhetnek. Jelenleg 60 saját tehergépkocsit üzemelnek. A ceginformacio.hu adatai szerint 2023. október 2-án 46 fős munkavállalói létszámmal dolgozik a cég. (ceginformacio.hu, 2023)

2. Westcast Hungary Zrt.

A legnagyobb világszerte jelenlévő vállalat, amely öntött kipufogócsonkokat és turbófeltöltő házakat gyárt személy - és kisteherautókba. A cég az innovációt tűzte ki célul. A legújabb technológiát alkalmazzák a munkafolyamatok összes területén, legyen szó az öntésről, megmunkálásról egészen az összeszerelésig. A vállalat erőssége a jó szakemberekben rejlik. Több kontinensen, összesen 12 országban van jelen, ezek közül mindössze 3 helyen Európában. Megtiszteltetésnek gondolom, hogy pont Magyarország ezen kiváltságos helyek egyike, azon belül pedig nem máshol, mint Oroszlány városában található meg cég leányvállalata. Foglalkoztatottainak száma majdnem eléri a 200 főt. (westcast.com, 2023)

3. BorgWarner Hungary Kft.

Az autóiiparban tevékenykedik, járműmotor alkatrészek gyártásával. A cég Oroszlányban az ipari park területén található meg. Célja, hogy üzemanyag gazdaságosságot, csökkentett károsanyag-kibocsátást érjen termékeivel, fejlesztéseivel, ezáltal növelje a szerkezetek, autók teljesítményét.

A vállalat 2012-2015 között része volt az Új Széchenyi Tervnek. Ennek során a cél a munkahelyteremtéssel járó gyártókapacitás bővítés volt. A megvalósításra 913 734 022 Ft támogatást kapott a BorgWarner Kft. oroszlányi gyára.

A vállalat foglalkoztatottainak száma a 2023. 10. havi adatok szerint elérte a 700 főt. (borgwarner.com, 2023)

4. Bebusch Hungária Műanyagfeldolgozó Kft.

Főbb tevékenységi területei a fröccsöntés, az inzertes fröccsöntés és automatizálás, illetve a szerelés. Elsősorban az autóiipar számára gyárt műanyag és kétkomponensű alkatrészeket. Foglalkoztatottak száma jelenleg 170 fő, de folyamatosan vannak nyitott pozíciók. Leginkább raktárost, gépkarbantartót, szerszámkészítőt és cnc gépkezelőt keresnek. (bebusch.hu, 2023)

5. Glastronic Kft.

A Glastronic Kft. üvegipari berendezések gyártásával foglalkozó vállalat a LiSEC group csoport része. Oroszlányban a céginformáció legújabb havi adatok alapján 25 ember dolgozik itt. (ceginformacio.hu, 2023a)

Ez az adat a vállalat weblapján megjelenített 2016-os információkhoz képest jelentős csökkenést jelent. Ugyanis abban az évben még 35 embert foglalkoztatott a cég.

A vállalat szem előtt tartja munkavégzése során, hogy az elkészítendő gépek, eszközök tökéletesen megfeleljenek az ügyfél igényeinek. (lisec.com, 2023)

6. Vértesi Erőmű Zrt. - Veolia

Az ország 5. legnagyobb, jelenleg szén - és biomassza tüzelésű erőműve. Az erőmű eladásra került, várhatóan 2024 elején indulhat újra, a Veolia csoport által üzemeltetve. A tervek szerint az erőmű vegyes tüzeléssel és nagyfokú biomassza felhasználásával fog működni hosszútávon. Céljuk a kazánok korszerűsítése.

Az erőmű üzemeltetéséhez 350 képzett munkatársra számítanak, akiknek a felvétele idén tavasztól kezdődik, míg a tüzelőanyag-ellátási láncban várhatóan további 6-700 munkavállaló dolgozik majd, aktuális adatok szerint ez a szám jelenleg 78 főt tesz ki.

A Komárom-Esztergom Megye gazdaságáért 2023. novemberében kitüntető címetek adtak át. Az elismerésekről minden évben - a szakmai zsűri véleményezése után - a Vármegye Közgyűlése döntött.

Komárom-Esztergom Megye Stratégiaileg Kiemelkedő Fontosságú Nagyvállalata kitüntető címet az oroszlányi Veolia Kft. kapta.

Összességében elmondható, hogy Oroszlány igyekszik minél szélesebb körben bővíteni lakosainak munkaköri érdeklődését, minél többféle lehetőséget biztosítani számukra. Magyarország tekintetében jelenleg 45 nyitott állásra lehet jelentkezni, ebből Oroszlányban 19 helyre. Ezek az állások főként elektrikus és mérnöki feladatköröket érintenek

2.6. A település vonzerői

2.6.1. Látványosságok

Oroszlány és környéke messze híres a sok látnivalóról. Most ezek közül szeretném a jellegzetesebbeket bemutatni. Először a környező látványosságokat fogom részletezni, majd rátérek Oroszlány nevezetességeire. Az érdekességek között akadnak természetesk- erdők, tavak, tanösvények, bányák- és mesterségesek is- templom- és várromok.

Tata alig több, mint 20 km-re fekszik Oroszlánytól. Mind autóval, mind tömegközlekedéssel, de biciklivel is könnyen megközelíthető. Szívesen látogatott területei közül néhányat kiemelnék.

Az Öreg-tó Magyarország egyik legrégebbi mesterséges tava. Keletkezése a Honfoglalás előtti időkre datálható. partja remekül kiépített, tóparti sétára ideális. Közelében található a Tatai vár, mely Luxemburgi Zsigmond nevével kapcsolódik össze, valamint az 1770-ben épült barokk stílusú Esterházy- kastély.

Érdeemes egy sétát tenni a tatai Angolparkban, mely az ország legrégebbi angolkertje. A Griffeskapu szolgál bejáratául. Természeti értéke a parknak hatalmas. A Nyári lak és Tükör-forrás mellett a látogatók hangulatát romantikus romokkal szegélyezett sétaúttal emelik. (tataiangolkert.hu, 2023)

Tatán járva érdemes ellátogatni a Derítő-tóhoz is.

A természet kedvelőinek erősen javasolt megtekinteni az Agostyáni Arborétumot, ahol 300 különböző fajtájú fát vizsgálhatnak meg, járhatnak körül.

Kirándulók számára, gyermekes családoknak a Tatai fényes tanösvényt ajánlom, melynek hossza 1,5 km hosszú. A terület karsztforrásai a bányászat miatt az 1900-as években kiapadtak, de a 2000-es évek elején ismét megindultak. Érdekesség, hogy a források vize enyhén szénsavas és 20-22°C-os hőmérséklettel tör ki.

A tanösvényen sok-sok érdekes növénytársulást és fokozottan veszélyeztetett állatfajt figyelhet meg az arra járó. Hadd soroljak fel közülük néhány érdekesebbet, mint a pókbangó, a fehér tündérrózsza és a selymes boglárka, illetve az erdei fülesbagoly, pettyes vízicsibe, valamint a cigányréce. (tataifenyestanosveny.hu, 2023)

Ha egy "lépést" tesz a kiránduló Oroszlány felé, érdemes megállnia Tatabányán, és felmennie a Turulhoz. A pazar kilátás mellett a hatalmas bronzmadarat is érdemes közelebről szemügyre venni, mely a bánhidai csata milleniumi megemlékezése óta figyeli kb. 300 m magasságból a települést. Ez Európa egyik legnagyobb madárszobra. (termesztjaro.hu, 2023)

Oroszlány környékét járva érdemes útba ejteni a vértesszentkereszti templom gótikus romjait, amik egy olyan templom maradványai melynek története sokat nyúl vissza a múltba. Előbb a bencés, majd a domonkos rend felügyelete alá tartozott.

Gánt fő jellegzetessége-, mely település alig 20 perc autóra található az általam vizsgált Oroszlánytól- a bauxitbánya. 1925 magasságában fedezték fel a természeti kincset ezen a helyen, és megkezdték annak kitermelését. Az 1930-as években ez volt hazánk legismertebb bauxit-lelőhelye. Azonban a nagyfokú bányászat következtében hamar ki is merült. Jelenleg különlegessége kimerüléséből fakad, ugyanis a természet ismét visszavette, ami az övé, így adva különleges képet a helynek.

Oroszlány határán nem mehet el az ember anélkül, hogy legalább egy pillantást ne vetne az úgy nevezett úszófalura, mely az Által-ér megduzzasztásával létrehozott Bokodi-tavon található. A falu házai cölöpökre épültek, mind magántulajdonban van. Igazi horgászparadicsom és kuriózum Magyarország területén.

A majkpusztai remeteségről szintén szót kell ejtsen, más forrásokban a kamalduli szerzetesek élettereként hivatkoznak rá. Különlegessége, hogy azokat az embereket, akik nem hisznek a spirituális, vallásos dolgokban, azok is szívesen időznek itt, békét találnak. Ennek okát sokan az úgy nevezett Ley sugárzásban, magyar nevén Szent György vonalakban látják, ugyanis ezen a helyen metszik egymást ezek a vonalak. Jelentőségük, hogy erős földsugárzásokat hoznak a felszínre, földi energiákat közvetítenek. (Gyeván, 2017)

Két várát, várromot szeretnék még, mint környéki érdekességet megemlíteni Oroszlány vidékéről. Vitányvár Vértessomlón található egy erdő közepén, a másik pedig Csókakő vára, mely fél óra autóra található Oroszlánytól. A vár ellenőrzőpont volt a fehérvárra haladó hadi úton. A várba való belépés díjtalan, csupán az autó parkoltatásáért kell fizetni, ha így érkezünk.

A következőkben kifejezetten Oroszlányban látható érdekességeket mutatok be.

A Majki Kamanduli Remeteség közelében található az Oroszlányi Bányászati Múzeum, amely méltán Oroszlány egyik közismert nevezetessége. Itt gyűjtötték össze az egykori bánya gépi berendezéseit és bányászati relikviáit. Az épületen belül az oroszlányi szénbányászat történetéről tudhatunk meg sok hasznos információt. Itt őriznek számos bányamérő eszközt, a Vértes hegységre jellemző ásványokat, valamint a fúvószenekar relikviáit. Az épületben berendezésre került egy bányamesteri iroda és egy eredeti diszpécserközpont is. A múzeumban megismerkedhetünk a különböző bányászati szerszámokkal, védőeszközökkel és műszerekkel. Amikor kiérkezünk az udvarra elénk tárulnak a hatalmas „F” elnevezésű gépek. Ezek lánctalpas, vágathajtós eszközök, melyeket magyar mérnökök fejlesztettek ki. A gépek mellett

helyezkedik el az aknatorony, ami ma már kilátóként üzemel. Az aknatorony alatt aknagépet és kast találhatunk, ami nem más, mint egy speciális bányában használt lift. A csilléket, amelyek megmaradtak az utókornak sokan európai szintű ipartörténeti emlékeknek tartják. Az itt található GAZ-66-os terepjáró teherautó az egyetlen korhűen megmaradt üzemképes darab az országban. (banyaszatimuzeum.hu, 2023)

1987-ben nyitotta meg kapuit az oroszlányi Szlovák Tájház, ami egy XIX. század végi telkesgazda házában található és az itt élt szlovákok népi kultúráját kívánja megőrizni és bemutatni. A háromosztatú lakóház konyháját és szobáit rendezték be a településen gyűjtött tárgyakból. A kiállított tárgyak közül rendkívül érdekesek a mindennapi élet használati eszközei és az egykori oroszlányi viseletet bemutató ruhadarabok is. Az udvaron a pajtában a földművelés eszközei és egy szekér is található. A lakóházzal szemben nyári konyha áll s az alatta elhelyezkedő pincében a tejgazdálkodás és szőlőművelés eszközkészlete látható. A kiállítás bemutatja az olyan, feledésbe merült mesterségeket, mint a mészégetés, a fuvarozás és a hamuzsírforrás. A kiállításon a korabeli öltözködés ruháit is meg lehet tekinteni, melyeket babák felöltöztetése által tesznek látványossá. (oroszlany.hu, 2023d)

Oroszlányban járva érdemes a Topolya- kút felé haladni, s egy pillantást vetni a város 300 éves fennállására alkotott kompozícióra. Az emlékműben egy ivókutat alakítottak ki. A település fontosabb ünnepein a stilizált fa formájú alkotás tetejéről folyik alább a víz, így adva neki különleges látványt. (oroszlany.hu, 2023e)

A városban járva meg kell említenem a városkaput, mely Oroszlány egyik szimbóluma (volt) hosszú időn át. Sokáig ez az épület adott otthont a helyi könyvtárnak, azonban a művelődési ház felépülését követően funkcióját veszítette a település egyik legimpozánsabb épülete. Önkormányzati kézből magánkézbe került. Jelenleg restaurálásra szorul, 32-ből 24 lakása eladó és várja, hogy otthont adhasson új lakói számára. (magyarnemzet.hu, 2021)

Oroszlány talán leglátványosabb eleme a víztorony, mely hajdanán az egész város víz ellátásáért felelt. A kilátás miatt érdemes a tövéig felmenni, innen ugyanis remek panorama nyílik a városra, valamint annak környékére, környezetére. (eromuvekejszakaja.hu, 2023)

Itt említem meg a **Kitörési emlékművet**, amely az 56-osok terénél látható. A tér és az emlékhely több utca találkozásánál szembetűnő helyet foglal el. Felállítása 1996. október 26.

1956. október 26-án reggel az oroszlányi rabtáborban őrzött elítéltek megtagadták a munkára kivonulást, és szabadon bocsátásukat követelték. Dél tájban a rabok a főkapunál kezdtek gyülekezni, és az őrség felszólítása ellenére megpróbálták kitörni a táborból, mire a táborparancsnok tüzet vezényelt: a sortűznek három halálos és hét vagy nyolc

sebesült áldozata volt. Estére viszont Budapestről megtiltották, hogy fegyverrel akadályozzák meg a foglyok szabadulását – szabadon engedték az összes rabot. Október 26-án este közel ezeregyszáz rab szabadult ki.

A forgalmas csomópont szembetűnő helyén gondozott környezetben áll a méretes fába faragott emlékmű.

A közelmúltban avattak újabb - szomorú történelmi eseményre emlékeztető - emlékművet Oroszlány határában: a **Kocsedo emlékművet**.

Az emlékmű egy szögesdróttal övezett területen, egy őrtorony és egy gránittáblából áll. A „Kocsedó”-nak nevezett volt XVIII-as aknai rabtáborra emlékezve szovjet mintára alakították ki, emlékeztetve a magyarországon összesen harmincnégy helyszínen működtetett kényszermunka-táborra.

A hazai kényszermunka csúcspontján, 1953. június elején a letartóztatottak, internáltak és katonai elítéltek összlétszáma mintegy 40 ezer volt. A tatabányai szénmedencében több bányauzemben is dolgoztattak rabokat. Oroszlányban 76 ór és 1196 kényszermunkás tartozott a munkahely-parancsnokság felügyelete alá.

Természetesen, rengeteg más látnivaló is akad a környéken, igyekeztem minél többféle érdekeltsgű lehetőséget bemutatni. Sajnos Oroszlány település fiatalsága okán itt még nem találkozhatunk túl sok műemlékkel. Hisz az imént említett víztorony és városkapu is az 1950-1960-as évek határán kerültek átadásra.

Civil szféra

A városban igen élénk és aktív a lakosság különböző célok szerinti szerveződése, amelyek egyesületi formákban és közösségekben valósulnak meg. Jelenleg több, mint 70 közösség van. Oroszlányban is, mint másutt az országban, a rendszerváltás óta fokozatosan nőtt a civil szervezetek száma. Új klubok, egyesületek születtek, illetve megújították a régit. Igényként merült fel a városban, hogy legyen valaki”, aki tevékenységüket koordinálja, segíti - ezért 1998-ban a civil szervezetek vezetőinek részvételével megalakították a Civil Fórumot.

A fórumon vetődött fel először, hogy kellene egy kiadvány, ami a civilekről szól, civileknek. Az anyagi fedezetért. A Hálózat a Demokráciáért Program keretében pályáztak a kiadvány gazdái - Oroszlány Barátainak Köre és a Művelődési Központ és Könyvtár - elnyertek 65 ezer forintot, a városi önkormányzat pedig 40 ezer forinttal járult hozzá költségekhez.

Pártélet

Oroszlányban élénk és sokszínű pártszerveződés működik. A rendszerváltás óta alapvetően a

baloldali pártok adták az önkormányzati vezetést. A pártok tagságának csökkenésével és a város lakosságának változásával a 2019-évi helyhatósági választásokra a baloldaliak szövetségben indultak a választáson, eredményesen a Fidesz-KDNP pártszövetséggel szemben.

Az Országos Választási Iroda közleménye alapján a 2019 évi helyhatósági választás adatai a következők szerint alakultak: A polgármester választás végeredménye értelmében megválasztásra került Lazók Zoltán az OLPK pártból (Oroszlányiak Lokálpatrióta Köre Egyesület), akit törzsgyökeres Oroszlányi jelöltként már fiatal kora óta szoros kötelékek fűznek a településhez. Korábban 2014-től 2019-ig tartó szolgálata alatt polgármesterként igyekezett megfelelő vezetője lenni a kisvárosnak. Úgy tűnik az emberek belé vetett bizalma nem hanyatlott meg, miután a 2019-es választásokat nem kevesebb, mint 69,29%-os szavazati aránnyal nyerte meg. Vele szemben Molnár István a FIDESZ- KDNP pártból 30,71%-os szavazati arányt ért el a 100%- osan feldolgozott szavazatokból.

A képviselő-testület összetétele az alábbiak szerint alakult:

OLPK: 7 tag

FIDESZ- KDNP: 4 tag

2.6.2. Rendezvények

Mielőtt részletesebben bevezetem az olvasót a helyi rendezvények ismertetésébe, be kell mutatnunk egy helyet, amely talán leggyakrabban ad otthont a szórakozásnak. Ez a hely nem más, mint az oroszlányi Kölcsey Ferenc Művelődési Központ és Könyvtár. Az épületben működő könyvtárban minden olvasó megtalálhatja a korosztályának megfelelő írásokat, olvasmányokat. A színházteremben pedig folyamatosan hol koncertekkel, hol előadásokkal kedveskednek a közönségnek.. Nem véletlen, hogy annyi híresség fordult már meg Oroszlányban. Áprilisban például Zorán koncertjét élvezhette a zeneszerető közönség.

A Művelődési Központ minden hónapban kiadja programját. A már aktuális, novemberi szintén közzé lett téve. A programok egyaránt szólnak kicsiknek, és nagyoknak, baráti társaságoknak és családoknak. Mindenki megtalálja a számára legérdekesebb eseményt.

A vendégek részt vehetnek komolyzenei és könnyűzenei koncerteken éppúgy, mint humoros és drámai előadásokon, van akár egy bohóciacnak megrendezett vásáron az épület keretei között.

A programok között vannak ingyenes és fizetős lehetőségek is. (oroszlanymost.hu, 2023a) Nemrég pedig az Apostol együttes koncertjén vehettek részt a környék lakói, mely az olvasható források szerint nagy sikert aratott. (oroszlany.hu, 2023)

A Központban kerül megrendezésre december 8-án a Silhouette táncműhely gálája, melyre minden érdeklődőt szeretettel várnak. (oroszlanymost.hu, 2023e) Az év talán legutolsó színdarabját december 18-án adják elő, az Árva fiút, amely Cserhádi Zsuzsa és Szécsi Pál történetét dolgozza fel dalos formában.

A következőkben a legismertebb helyi rendezvényeket ismerheti meg az olvasó röviden. Először a város fő profiljáról, azaz a bányászatról megnevezett Bányásznapról szeretnék írni. A program minden évben megrendezésre kerül, immár 73 alkalommal, idén összevonva a Villamos Napok rendezvénysorozattal, mellyel kiegészülve három napig tart, egy teljes hétvégét lefedve péntektől vasárnapig.

Az előadások, események igyekeznek minden érdeklődési kört kielégíteni. A sorozatot a TSzC Eötvös Loránd Szakképző Iskola évnyitójával nyitják. Ezt követően pénteken több formális tevékenység, ünnepi megnyitó között történik meg a tisztelgés a bányászok előtt, melyet szimbolikusan a Bányászok szobránál elhelyezett koszorú tanúsít. A pénteki napon sportesemények zajlanak a hivatalos és kiállítás- megnyitók között. Este általában koncerttel kedveskednek a résztvevőknek. A pénteki napot a mécseses felvonulás zárja, melyhez kíséretként a Bányász Koncert Fesztivál Fuvózenekara játszik.

A programok többsége a Kölcsey Ferenc Művelődési Központ és Könyvtár, valamint a Bányász Múzeum területén zajlanak.

Szombati nap folyamán sor kerül a csillelő versenyre és más családi versenyre. A gasztronómia szerelmesei főzőversenyen is részt vehetnek. A napok során számos zenekar, tánckar mutatkozik be. Évről évre felkérnek hírességeket, akik szívesen örvendeztetik meg az oroszlányi közönséget zenéjükkel. Idén Tóth Gabi, Kökény Attila, a New Level Empire és a Zanzibár is a sztárvendég listáját erősítette.

Az utolsó napon történnek meg a díjátadók és a versenyek eredmény hirdetései, illetve sor kerül egy záró szentmisére a Bányász Múzeumban. A vasárnapi program állandó részét képezi a reggeli bányász ébresztő a zenekar jóvoltából.

A Bányásznapok Oroszlány legnagyobb szabású rendezvényének számít. (oroszlanymost.hu, 2023f)

Oroszlány jellegzetes programja az évenkénti Oroszlányi Borfesztivál, avagy a Boroszlány. Ez egy szintén három napos program, melyre augusztus 20-a magasságában kerít sort a város a Kölcsey Ferenc Művelődési Központ és Könyvtár szervezésében. A rendezvényre az épület előtti Szent Borbála téren van lehetőség részt venni, ahol ilyenkor egy szabadtéri színpadot is felállítanak. Több borpincészet is bemutatja italait. Különféle fehér és vörös borokat lehet

kóstolni, A vendégek ihatnak mustot és fröccsöt is az egyéb ízletes falatok és frissítők mellett. Kifejezetten nagy érdeklődésnek örvendenek a neszélyi pincészetek, melyekből többjük - például a Simecz Pince- rendszeres résztvevői a Borfesztiválnak. A kóstolók mellett lehetőség van komolyzenei és könnyűzenei koncerteken is részt venni, de olyan programokkal is színesítik a repertoárt, mint a zenés vízi előadás. Gyakori, hogy felvidéki előadókkal egészül ki a magyar zenei szórakozást nyújtó művészek sora.

Mint írtam, a rendezvény Szent István napja köré szerveződik. Ez alkalomból néhány hagyományörző programot is szerveznek. A megemlékezéshez kapcsolódóan ennek része a Milleniumi Emlékműnél való koszorúzás is. (provertes.hu, 2023a)

Oroszlányban a Falunapot mindig augusztus első felére datálják. Ez egy egynapos rendezvény, melyet a lakók a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzatnak és a Falu-Hagyományörző és Kulturális Egyesületnek köszönhetnek.

A program főzőversennyel indul, és utcabállal zárul. A nap folyamán kiállítások, megemlékezések közepette a helyiek is bemutatkoznak, mint a Silhouette tánciskola. Szlovák kisebbség jóvoltából nemzetiségi programokon is részt lehet venni. A gyermekek szórakozását különféle gyerekprogramok biztosítják a délután folyamán a Meseliget Óvodában. (oroszlanymost.hu, 2023g)

Ahogy eddig írtam a helyi program-lehetőségekről látszik, hogy javarészt nyáron adódik alkalom az oroszlányi mulatozással. Nincs ez másképp a Szent Iván-éji napokkal sem, mely a nyár első hónapjában, június végén kerül megrendezésre. A kétnapos programot a nyár legrövidebb éjszakájának apropója nyomán rendezik, péntek délutántól szombat estig tart.

A pénteki programok nagy része ingyenes, és mivel a hagyomány szerint a nyári napforduló tele van mágiával, ezért az estét egy igazi tüzes varázslat zárja, tűzugrással, örömtáncsal fűszerezve. Természetesen mindkét napon vannak koncertek ismertebb magyar fellépőkkel.

Hagyományörző mulatság révén az este folyamán egy párnak lehetősége adódik egy egynapos házasság megkötésére. (oroszlanymost.hu, 2023h)

Oroszlányban, mindig június második szombat délutánján tartják a Haraszt-hegyi Pikniket, mely egy családi nap. A programok között mindenki talál magának valami érdekeset. Az aszfaltfestéstől a csillámtetkón és arcfestésen keresztül, felnőtteknek elektromos quadon túl, különböző sportolási lehetőségeken és életmódtanácsadáson és totókon át rengeteg érdekesség vár a résztvevőkre. Az idei évben a Digitális Tudásközpont is együttműködött a szervezőkkel és több programozó eszközt hozott bemutatásra, kipróbálásra, játékra a jelenlévőknek. (oroszlanymost.hu, 2023i)

Egy szintén minden évben megrendezésre kerülő program a karácsonyi vásár, amihez advent révén hétről hétre programokat kapcsolnak, egészen a Szentestét megelőző napig. A karácsonyi vásár ideje alatt minden hétvégén, péntek- szombat- vasárnap délutántól egészen estig ünnepi előadásokat, koncerteket tart a város, a Művelődési Központ szervezésének jóvoltából. (oroszlanymost.hu, 2023j)

A számos turisztikai és kulturális program látogatói számára még bővíteni tanácsos a szálláshelyek körét. Szálláshely szempontjából kifejezetten kevés lehetőség közül választhatnak az ideérkezők, a településen hotel egyáltalán nem található. Vendéglátóipari egységek közül azonban bőven van választási lehetőség, nem csak a szolgáltatással élni kívánók számára, hanem a lakosság foglalkoztatottsága szempontjából is megfigyelve a helyzetet.

A lakosság egészségügyi ellátása az Oroszlányi Szakorvosi és Ápolási Intézet vezetésével valósul meg.

November 1. és 15. között kilencven járóbeteg-szakrendelésen indul el az új Járóbeteg Irányítási Rendszer (JIR) – a betegek mostantól országos, egységes, digitális rendszerben kapnak időpontot, első ütemben öt járóbeteg-szakrendelésre; a rendszer 2024. márciusáig fokozatosan bővül további rendelésekre.

Az új országos rendszerben lefoglalt időpontok megjelennek az EgészségAblak mobilalkalmazásban is *.A Magyar Távirati Iroda fenti közleménye szerint a 90 intézmény közé tartozik az Oroszlányi Szakorvosi és Ápolási Intézet is.*

2.6.3. Sportélet

A sport kiemelt szerepet kap a város életében.

Az OSE Lions az ország egyik meghatározó kosárlabda egyesülete, amely Oroszlányban működik, és jelenleg több, mint 300 gyermek kosárlabdaképzését és versenyeztetését biztosítja.

Az ovikosártól a legkülönbözőbb gyermek korosztályokig, a felnőtt NBI/B-s csapattal bezárólag országos bajnokságokban, nemzetközi tornákon szerepelnek a gyerekek. Az egyesület újonnan épült sportcsarnoka (Krajnyik András Sportcsarnok) 1500 néző befogadására alkalmas.

Népszerűségnek örvend a Fekete Istvánról elnevezett **Sportcentrum**, ahol műfüves pálya várja a focizni akarókat, de a gyermekek sem unatkoznak a nagy választékot adó játsszó

ház sportolási lehetőségei között. A több véleményt adó közül egyet említünk:

“Nyugodtan mondhatom, hogy egész jó sőt kitűnő, ami kell egy kis hétvégi mozgáshoz– vagy akár akinek úgy van ideje és ereje akár hétköznapi mozgáshoz- azoknak kiválóan alkalmas jó helyen is van mert miután itt elvégzi az ember gyereke a gimnasztikai gyakorlatokat elindulhat futni Majk felé a kerékpárút mentén a Majki tónál megpihenni -majd a Majki úton vissza haza a városba. Szóval remek hely.” (magyarvelemen.hu, 2023)

2016-ban több cég együttműködésével, többek közt a helyi önkormányzat támogatásával megnyitották az ökölvívásra alkalmas létesítményt. Berendezési elkészítéséhez felkérték a helyi szakiskola tanulóit, vegyenek részt a munkában, így ők készíthették a padokat a keret elkészítésén át a hegesztésen, összeszerelésen keresztül egészen a festésig. (oroszlany.hu, 2016)

Az uszoda témája is napirendre került 2023. szeptemberében. Az intézményt szeretnék mielőbb újrainyitni. Ehhez szükség van a gépek, gépészeti rendszerek korszerűsítésére, és egyéb felújításra. Szükség van a vízgépészet, valamint fűtéstechika karbantartására, lépcsők és korlátok biztonságossá tételére, valamint külső burkolatok megerősítésére is.

Az ősz folyamán próbaüzem zajlik. Leghamarabb januárban lesz lehetőség használni az uszodát. Előre várhatóan és a lakók bizakodása szerint az újítások és ellenőrzések után az uszoda használatra készen átadásra kerül. A bezárás oka többek közt a hely fenntartásának költségessége volt. Az újrainyitás esetén ezek valamelyest csökkenthetőek lesznek, mert az önkormányzat visszaigényelheti az üzemeltetés áfáját. (oroszlanymost.hu, 2023c)

Oroszlány ifjúsága részére novemberben megrendezésre került az OVSK súlyemelő verseny. A versenyre több városból is érkeztek a résztvevők, akadt köztük székesfehérvári és budapesti is. Mindenki remek eredménnyel teljesített, volt akinek sikerült az eddigi saját rekordját is megdöntenie. A verseny különlegessége, hogy minden versenyző aranyéremmel jutalmazva mehetett haza. (oroszlany.hu, 2023c)

A településen, a küzdő- és erő-sportokon túl a futball is jelentős szenvedélynek örvend. Oroszlánnak van saját labdarugó klubja, mely csapata részt vehet helyi és regionális bajnokságokon egyaránt. Mindezek mellett lehetőség van kézilabdázni és kosárlabda csapata is van a városnak.

Több fitneszterem is működik, így a kondizni, terem edzéseket kedvelők is megtalálják a nekik való lehetőségeket.

A Silhouette Tánciskolában főként a balett- kedvelők találhatják meg áhított sportjukat, de lehetőség van színpadi és modern tánc tanulására elsősorban a fiatalabb korosztálynak. A stúdió több növendék sikeres eredményével büszkélkedhet például olyan neves fesztiválon, mint a

XXXI. Országos Ifjúsági és Felnőtt Táncművészeti Fesztivál döntője. (TOSZ, 2022)

A rendezvényekhez és sporthoz egyaránt kapcsolódik a karácsonyi vásárban felállított korcsolyázási lehetőség.

Idén télen a Kölcsey Ferenc Művelődési Központ és Könyvtár előtt megrendezendő évenkénti karácsonyi vásár mellett fogják felállítani pályát, mely az enyhe időjárás és költséghatékonyság végett nem a hagyományos fagyasztott formában fog történni, hanem egy takarékosabb, sok település által már kipróbált lapokból összeépített műanyag pálya lesz.

A korcsolyapálya 200 m² nagyságú lesz és minden nap délután négy órától egészen este nyolc óráig lehet majd használni. Iskolai programok miatt azonban olykor délelőtt is kinyit. (oroszlanymost.hu, 2023d)

2.6.4. Hírességek Oroszlányban

Oroszlányban, elsősorban a sok rendezvényeknek köszönhetően, főként magyar hírességek fordult meg. Elsősorban zenészek, énekesek, de sportolók és műsorvezető is akad köztük. Most csak néhányat szeretnék közülük kiemelni példaképpen.

Immár két éve nagy sikernek örvend *Korda Gyuri* bácsi Reptér című slágere. A művész feleségével, *Balázs Klárral* már többször megfordult Oroszlányban is.

A híres sztárpár már több évtizede szórakoztatja a magyar közönséget és mindenhol szeretettel fogadják őket. Sikerük a mai napig töretlen. Érdekesség, hogy Korda György énekes karrierje mellett póker kommentátor is. A játékot amolyan sportként éli meg.

Példaértékűnek találom, ahogy minden fellépésükre nagy odafigyeléssel készülnek, számukra a közönség öröme a cél, A férj mindig tisztelettel és kedvességgel fordul felesége, Balázs Klári felé. Legutóbbi oroszlányi látogatásuk során csupán annyit kértek a szervezőktől, ha lehet ne kelljen ilyen sok időt várniuk a következő meghívással. (Wágner, Zs., 2022)

Egy korban hozzám közelebb álló, másik generációba tartozó magyar celeb, akiről szeretnék pár szót ejteni a remek hangú *Tóth Vera* énekesnő.

A híresség a Boroszlány rendezvényén lépett fel 2023 nyarán. Verának kifinomult érzéke van a jó borokhoz, így nem volt kérdés hogy szívesen vállalta a helyi fellépési lehetőséget is egy ilyen apropóval, habár tartózkodása alatt nem ízlelte a vármegye borait. (kemma.hu, 2023)

A harmadik általam választott és ismertetett hírességként *Borbás Marcsiról* szeretnék írni, aki 2020 őszén látogatott meg egy oroszlányi házaspárt. A házaspár kertje nyerte el a

legszebb előkertért járó oroszlányi díjat, illetve a Magyar Turisztikai Ügynökség “Virágos balkonok, virágos kertek” elismerését is, melyet személyesen Borbás Marcsi műsorvezető adhatott át a szerencsés kerttulajdonosoknak. A nyertesek kertben több téren is megfogadják a televíziós műsorvezető tanácsait, csak természetes vegyszereket használtak és jelezték, hogy Borbás Marcsi meztelen csigák távoltartására javasolt tippjei beváltak, hasznosak. A csodaszép kert az év több szakában várja az érdeklődőket, a büszke tulajdonosok szívesen vezetik körbe az egész évben pompás kertben a látogatókat. (Wágner Zs., 2020)

Oroszlányra nem csak érkeznek a neves emberek, de sok híres ember származik innen, vagy a környékről is.

Az Esterházy- családot úgy gondolom nem kell bemutatnom az olvasónak. Többek között gróf Esterházy Móric, legmagasabb közbíró méltóság is Oroszlány- Majk szülőtte volt.

Mint híres helyi sportolót szeretném megemlíteni *Likerecz Gyöngyit*, akit 2001-ben Világ- és Európa Bajnoki címet kapott, valamint elnyerte az Év sportolója díjat női súlyemelésben. A hölgy olimpiai 4. és 5. helyezett lett. fiatalon, mindössze 21 éves korában lépett élete más mederbe, immár a súlyemelés nélkül.

Molnár Nikoletta Oroszlány szülőtte, aki Jászai-Mari díjas színésznőként nyerte el az ország elismerését. Pályafutása elejétől kezdve a mai napig a Szigligeti Színházban szórakoztatja a közönséget olyan előadásokban szerepet vállalva, mint a Rómeó és Júlia, a Bánk bán, vagy éppen a Jézus Krisztus Szupersztár.

3. SWOT- analízis Oroszlányról

A SWOT- analízis egy olyan stratégiai tervezési eszköz, amely segít egy vállalkozás vagy projekt belső és külső környezetének elemzésében, melyet én településre nézve fogok használni a dolgozatomban.

A SWOT egy mozaikszó- magyar megfelelője a GyELV- ami mögött a meghatározásokat kétféleképpen csoportosíthatjuk. Külső és belső tényezőkre, valamint pozitív és negatív összetevőre bonthatjuk a betűket beazonosításuk során.

Az alábbi négy szegmenst foglalja magába a SWOT- elemzés:

- **Erősségek (Strengths):** Azok az elemek, vagy jellemzők, amelyek előnyt jelentenek a vállalkozásnak, településnek, egyéb vizsgált szektornak. Ezek a belső tényezők olyan erőforrásokat és képességeket jelentenek, amelyek segíthetik a célkitűzések elérését.
- **Gyengeségek (Weaknesses):** Azok az tényezők, amelyek hátrányt jelentenek, jelenthetnek kutatásunk során. Ezek a belső tényezők olyan hiányosságokat, vagy korlátokat képviselnek, amelyek gátolhatják a sikert.
- **Lehetőségek (Opportunities):** Azok a külső jellemzők, amelyek lehetőséget kínálnak a projektben. Ezek lehetnek piaci trendek, fogyasztói igények, technológiai fejlesztések vagy más pozitív körülmények, melyek a külső tényezőkhöz kapcsolhatóak.
- **Veszélyek (Threats):** Azok a külső tényezők, amelyek veszélyt jelenthetnek a vállalkozásra, esetemben településre nézve. Ide tartozhatnak piaci verseny, gazdasági instabilitás, jogszabályi változások, vagy más olyan tényezők, amelyek negatívan befolyásolhatják a célkitűzéseket.

A SWOT-analízis segíthet a stratégiaalkotásban, mivel a város, vállalkozás vagy projekt belső és külső környezetét is teljes körűen vizsgálja meg. Az eredmények alapján a döntéshozók képesek lehetnek kihasználni az erősségeket, kezelni a gyengeségeket, kihasználni a lehetőségeket és megelőzni vagy csökkenteni a veszélyeket. Ezáltal a SWOT- analízis egy stratégiai tervezési eszközként segíthet a célok elérésében és a projekt sikeres irányításában. (Nowicki, M., 2015)

SWOT analízis	Pozitív	Negatív
Belső tényezők	Erősségek +	Gyengeségek -
Külső tényezők	Lehetőségek +	Veszélyek -

2. táblázat SWOT analízis

Forrás: <https://thepitch.hu/swot-elemzes/> alapján saját szerkesztés

Az elemzést kétféle szempontrendszer alapján készítheti el az ember. Eddig a négy mezősről írtam, és előbb ezt is készítem el. A másik a nyolc mezős, bővített analízis, ami kifejezetten településekre irányított kérdésekre keresi a választ a vizsgált területek segítségével.

A következőkben Oroszlány szempontjából készítem el az elemzést a fenti mátrix segítségével. A kutatás során elsősorban azt kell megvizsgálni, hogy az adott pozitívum, vagy negatívum a város vezetésétől, a várostól függnék-e. (Papp-Váry 2015)

Először a belső tényezők alapján fogom részletezni a települést.

1. Belső erősségek

Ez a terület megvizsgálja, hogy Oroszlány miben jobb, mitől több, mint más városok. Milyen versenyelőnyrel rendelkezik, milyen bevételek és eszközök teszik erőssé?

Oroszlány egyik legnagyobb előnye, hogy alacsony, mindössze 1,4 %-os a munkanélküliségi rátája. Ezzel összefüggésbe hozható, hogy a környékhez képest az itteni bérezés a legmagasabb. Jelentős erőssége a városnak a gépipar, és a bányászat. Oroszlány gazdaságát hosszú ideig meghatározta a bányászat és az ipar, hiszen hosszan fontos bányászati központja volt Magyarországnak, ennek utóhatása, hagyománya és annak életben tartása a mai napig része a településnek. Az ipari területek és a vállalkozások hozzájárultak a gazdasági fejlődéshez. A város környékén található bányákban szenet és mészkövet is bányásztak.

A város infrastruktúrája, beleértve az utakat, az egészségügyi központot, az oktatási intézményeket és más szolgáltatásokat befolyásolják az ott élők életminőségét és a település vonzerejét.

A környék állandó eseményei, rendezvényei nagy közönségnek örvendenek, melyeken nem csak a helyiek és a vármegyeiek vesznek részt szívesen, hanem az ország más tájairól is csalogatja a látogatókat a színvonalnak és előadóknak (is) köszönhetően. Első sorban a Boroszlány és a Bányász napok értek el kimagasló látogatói létszámot.

Nagyon nagy erőssége a településnek, hogy egyre több környezetbarát, "zöld" újítást vállal be.

Magyarországon ötödik fluidágyas biomassza tüzelési rendszerrel működő áram előállító erőműként nyit újra a 2015-ben leállított Oroszlányi Erőmű. Az áramszolgáltató elsősorban Oroszlányt és környékét célozza meg ellátni. (Horváth 2023)

A város nagy erőssége, hogy remek pályázati munkákkal támogató alapítványokat ér el, adományokat gyűjt, amelyek lehetővé teszik a további fejlesztéseket.

2. Belső gyengeségek

Ahogy minden vállalatnak, vállalkozásnak, úgy a településeknek is vannak kritikus belső pontjai az erőseken túl. Nincs ez másképp Oroszlány esetében sem. Az analízis ezen részén olyan kérdésekre keresem a választ, mint az, hogy milyen területeken vannak elmaradások más hasonló kaliberrel rendelkező településekhez képest? Miben kell fejlődni, melyek azok a részei, szegmensei a településnek melyek javítható részei még nem érték el a maximumot, és ilyen formában gyenge láncszemei lehetnek a városnak?

Talán az egyik legnagyobb problémát a település korfája adja. Az elöregedő lakosság, a fiatalok elvándorlása vagy a népességcsökkenés szintén problémát okozhat. Az elvándorlást nagy részben befolyásolja, hogy Oroszlányban az egyre növekvő számú álláslehetőségek ellenére is kevés a szabad pozíció a népességhez képest, aminek következménye, hogy alacsony a foglalkoztatottság. Mindemellett a probléma eredendő faktora az alacsony képzettségi szint. A lakosoknak ugyanis nagy százaléka maximum középszintű végzettséggel rendelkezik.

Nem előnyös az sem, hogy csak bizonyos munka területeket lát el a település, például vendéglátóipari egységből sokkal többre lenne szükség, ahogy az ilyen szegmensre orientálódóknak munkára is. Nem jó, ha egy város gazdasága túlzottan függ egy vagy néhány iparágától. Veszélyes lehet ezek a gazdasági ágazatok hanyatlásnak indulnak, az komoly kihívásokat jelenthet a városnak- lásd bányászat.

Hiányosság továbbá, hogy a település mérete és a lakosság számához képest az autóval közlekedők részére kevés a kialakított parkolóhely.

Hiányoznak az alap- és nappali szociális ellátási formák és sajnos a település hátránya, hogy nem rendelkezik idős-otthonnal, ám bár igény volna rá.

Az elavult vagy elégtelen infrastruktúra, például a rossz minőségű utak problémákat okozhat.

Bányák, gyárak végett esetleges környezeti problémákkal is szembe kell nézni, például szennyezés vagy természeti katasztrófák, ami negatív hatással lehet az Oroszlányban élőkre.

A település egyre jobban beépül, ezért rengeteg zöld terület odaveszik. Ez több szempontból is problémát jelent, elég a levegő koncentrációjára gondolni.

3. Külső lehetőségek

Külső tényezők között a lehetőségek olyan kérdésekre keresik a választ, hogy hogyan tudja a vizsgált település, ágazat csökkenteni a piaci versenyt, esetlegesen milyen újdonsággal tud előhozakodni? Fontos továbbá, hogy megtalálja azokat a területeket, amelyek technológiai, társadalmi és más területi változtatása vonzóbbá teszik a vállalatot, várost, stb.

A legnagyobb lehetőség Oroszlány területi elhelyezkedésében van, hiszen a Vértes-hegységben helyezkedik el, közel Tatához és Tatabányához. A kirándulóhelyek könnyen megközelíthetőek, és a város is rendelkezik néhány különleges hellyel. Előnye, hogy mindössze 75 km távolságra van Budapesttől és könnyen megközelíthető autópályán, valamint vonattal is. A Bányászati Múzeuma kiemelkedő jelentőséggel bír Magyarországon és vonzereje töretlen. Megtalálták benne a lehetőséget, hogy ne csak mint kiállítóterem szolgálja a várost, hanem különböző rendezvényeknek is otthona legyen.

Oroszlány belső és a külvilág- vagy másképp az ország- felé jó, sokféle eszközt használ. Hogy csak néhányat említsek közülük: Oroszlány honlapja, Oroszlány város applikációja, jelenléte a közösségi médiában, vagy más internetes felületen.

Kiemelkedő mennyiségű sajtómegjelenéssel büszkélkedhet, mind a sport, mint ipari, beruházás- fejlesztési területen.

A város folyamatos fejlesztései bővítik az ipari és gazdasági tevékenységek köreiből található munkalehetőségeket a lakosság számára.

4. Külső veszélyek

Egy SWOT- elemzés során a veszélyek alatt olyan kérdésekre keresem a választ, mint hogy mik azok a negatív jogi, társadalmi vagy egyéb változók, akár gazdasági, melyek rossz irányba befolyásolhatják a város minőségét és/ vagy megítélését? Valamint vizsgálom, milyen akadályokkal kell szembenéznie Oroszlánynak a jövőben.

Alapvetően két veszélyforrása van a településnek, amelyek között párhuzam is vonható. Az egyik az elvándorlás, a másik az etnikai sokszínűség.

Az elvándorlás oka, mint azt korábban feszegettem a munkalehetőségekkel van kapcsolatban. Sajnos nem valószínű, hogy egy marketinges szakember igényeit kielégítik a helyi lehetőségek, illetve egyáltalán talál a szakmájában állást.

Az elvándorlásból fakadóan gyakori eset, hogy alacsonyabb képzettségű szakmunkás embereket telepítenek egy- egy városba. Ennek veszélye, hogy elmagyartalanodik a város, kulturális és nyelvi problémák léphetnek fel.

A nyolc mezős SWOT analízis során az előbbi megállapításokból kiindulva azt vizsgálom, hogy melyek azok a konkrét teendők, melyeket megvalósítva valóban hasznos eredményeket érhetnek el az általam vizsgált település esetében.

A cél érdekében meg kell határozni a feladatok irányát, és a SWOT területei közötti összefüggéseket.

- Az erősségeket- mint belső tényezőket- kombinálom lehetőségekkel és veszéllyel, azaz a két külső tényezővel.
- A gyengeségeket- mint belső tényezőket- szintén a külső tényezőkkel állítom szembe: lehetőségekkel és veszéllyel.

Ezek alapján kerül megvizsgálásra a további négy szempont, melyekkel kiegészülve készül a nyolc mezős SWOT- analízis. (Papp-Váry 2015)

Összehasonlításaim, kutatásaim az alábbi párhuzamokat tudom felállítani, melyekhez javaslatot is tettem célcsoportokra bontva.

- A közutak folyamatosan karban kell tartani. Ez nem csak a helyi közlekedőknek bír jelentőséggel. Az átutazók is szívesebben utaznak a település, környék útszakaszain. Marketing szempontból ennek fontossága a város bevételeit célozza, hiszen az erre autókázók nagyobb valószínűséggel állnak meg az Oroszlányi vendéglátóipari egységekben egy pihenőre, legyen az egy kávé, tea, vagy süti, mint jelenleg. Az újítás az autós, motoros, személyszállító gépjárműveket és vezetőit célozza, valamint a mezőgazdasági eszközökkel közlekedőket. Számukra azért fontos, hogy minőségi utakon közlekedhessenek, mert megóvhatják utazóeszközük épségét, ezáltal ritkábban kell igénybe venniük autószervezes szolgáltatást.
- A közlekedés miatt várhatóan nagyobb idegenforgalmú városba praktikus egy olyan épület/ épüleategyüttesre való beruházás, melyben a megfáradt utazók megpihenhetnek. Egy családbarát hotel, vagy más jellegű szálláshely létrehozását javaslom. Ezzel az Oroszlányba látogató fiatal párokat, családokat és középkorú párokat, valamint üzletembereket lehet megcélózni. A város adottságaiból kiindulva ezt egy pihentető paradicsom formájában valósítanám meg, úgy hogy a település hagyományai visszaköszöntenek a belső dizájnban. Ugyan a Bányászati Múzeumban van lehetőség rendezvényeket tartani, a hotelben ki lehetne alakítani egy néhány termes konferenciaközpontot is, így elkerülve az esetleges program ütközéseket.
- A helyiek és a vendégek számára mindenképp javasolt további parkolóhelyek

- kialakítása. Ezekre különösen a turisztikai érdekeltségű városrészekben és lakóövezetekben van szükség. A célzott közönség e tekintetben a 23- 72 éves korosztály, pontosabban a vezető, személygépjárművel rendelkező lakosok és érkezők.
- Javasolom a kulturális intézmények bővítését, valamint a könyvtár állományának további bővítését, naprakészességét például alapítványi bevételből, vagy városvezetési szponzorációból. Ennek szükségességessége az egészen kicsi gyerekektől a legidősebbekig mindenkit érint.
  - Mint korábban említettem további közintézmények nyitására van szükség Oroszlányban. A bölcsődék, óvodák a kisgyermekes családokra hathatnak megtartóerővel, a gimnáziumok és képzési központok a lakosok magasabb szintű végzettségét mozdíthatják előrébb. Mindemellett a legfontosabb egy idősotthon kialakítás. Ezek tervezésénél, megvalósításánál a település lakóinak igényeit kell felmérni, alapul venni.
  - Célszerű helyi szervezésű céges csapatépítőket hirdetni, szervezni nem csak a helyi vállalatokat célozva, hanem országos kiterjesztésben gondolkodni. Ez nem csak a program résztvevőinek ad egy új lehetőséget, de a minden valószínűséggel helyi vállalkozó lakosságnak is új lehetőséggel, munkalehetőséggel bír.
  - A munkaképes korosztályra gondolva a Munkaügyi központot, közfoglalkoztatás kiterjesztését javasolt megfontolni.
  - Oroszlány sajnos nem dicsekedhet széles választékkal ami a zöldterületeket illeti. A kültéri szabadidős tevékenységeket, sportolási lehetőségeket azonban érdemes tovább bővíteni például futópályák kialakításával, melyek használata manapság egyre nagyobb népszerűségnek örvend a fiatal felnőttek körében, ugyanis nyolc óras zárthelyi ülőmunka után legalább ennyi testmozgás mindenkinek jól esik egy kis testmozgás.
  - A helyi sportélet sokrétű, azonban a közösségépítő erőt a megmérettetéseken való közös szurkolással nem használják ki kellően. Ezt szervezettebben, szervezett programként lehet javítani. Nem csak a nagyobbakra gondolva a helyi sportuszodát kihasználva gyógy- és vízitorna, valamint mama-aerobic bevezetése is hasznos lehet akár ismeretségi, kapcsolatépítési célból.

4. Marketingeszközök

4.1. Marketingeszközök általánosságban

A marketingeszközök olyan eszközök, amelyeket a vállalkozások, települések és országok is alkalmaznak önmaguk, a termékeik, vagy szolgáltatásaik népszerűsítésére, a fogyasztókkal való kapcsolattartásra és az üzleti célok elérésére. Ezek a eszközök sokféle formátumot ölelhetnek fel, amelyeket a kampányok céljaitól, a célközönségtől és az eltérő erőforrásoktól függően választhatnak ki közülük. A következőkben néhány példát említenék meg a rengeteg marketingeszköz közül:

1. **Reklámok:** Online vagy offline hirdetések, amelyeket a vállalatok a termékeik vagy szolgáltatásaik népszerűsítésére alkalmaznak.

- Online reklámok: Például bannerhirdetések, keresőhirdetések (Google Ads), közösségi média hirdetések.
- Offline reklámok: Televíziós, rádiós, nyomtatott média, plakátok, szórólapok.

2. **Szociális média:** A különböző közösségi média platformokon való jelenlét és promóció, amely segít a márkának, városnak közvetlenül kapcsolatba lépni a fogyasztókkal, helyiekkel.

- Profilkezelés: Aktív jelenlét fenntartása és tartalom megosztása a különböző szociális média platformokon (Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn stb.).
- Fizetett hirdetések: Szponzorált tartalmak és hirdetések használata a szociális média platformokon.

3. **Email marketing:** Az üzleti üzenetek küldése potenciális vagy meglévő ügyfelek részére, például hírlevelek, promóciók vagy értesítések formájában.

- Hírlevelek: Rendszeres vagy időszakos elektronikus hírlevelek küldése.
- Kiemelt ajánlatok és promóciók: Egyedi ajánlatok és kedvezmények megosztása az előfizetőkkel.

4. **SEO (keresőoptimalizálás):** A weboldalak optimalizálása annak érdekében, hogy a keresőmotorokban magasabb helyezést érjenek el, ami növeli a látogatottságot.

- Kulcsszó optimalizáció: A weboldal tartalmának és metaadatainak optimalizálása a keresőmotorok számára releváns kulcsszavakra.
- Linképítés: A weboldalak közötti minőségi linkek létrehozása a rangsorolás javítása

érdekében.

5. PR (közösségi média): A sajtóközlemények, rendezvények és egyéb PR tevékenységek révén történő pozitív médiaexponálás.

- Sajtóközlemények: Híryanagyok és közlemények készítése a média számára.
- Közösségi média kommunikáció: Aktív részvétel és interakció a közösségi média platformokon.

6. Influencer marketing: Olyan személyek vagy véleményvezérek bevonása, akik jelentős követői bázissal rendelkeznek, hogy promótálják a termékeket vagy szolgáltatásokat.

- Kiválasztás: Megfelelő influencerek kiválasztása a termék vagy szolgáltatás népszerűsítéséhez.
- Együttműködés: Együttműködés az influencerekkel a promóciós tevékenységek tervezése és végrehajtása érdekében.

7. Események és rendezvények: Konferenciák, kiállítások és egyéb rendezvények szervezése vagy azokon való részvétel, ahol a város lehetőséget kap az értékeinek vagy szolgáltatásainak bemutatására.

- Rendezvénytervezés: Konferenciák, bemutatók, kiállítások szervezése vagy azokon való részvétel.
- Brandépítés: Az eseményeken való részvétel a város ismertségének és a fogyasztók elkötelezettségének növelése érdekében.

8. Content marketing: Tartalom létrehozása és megosztása olyan formában, mint blogposztok, videók vagy infografikák, a célközönség érdekében.

- Blogposztok: Érdekes és informatív tartalmak írása a vállalat termékeiről vagy iparágról.
- Videók: Kreatív videótartalmak készítése és megosztása.
- Infografikák: Grafikus elemekkel támogatott információk megosztása.

4.2. Marketingeszközök Oroszlányban

Oroszlány sok marketingeszközt használ aktívan. Különösen a digitális felületek adta hirdetési, ismertetési felületeit használják ki a városiak. A továbbiakban ezen felületeket szeretném kicsit közelebbről ismertetni az olvasóval.

A város reklámok szempontjából főként az offline lehetőségeket veszi igénybe. Oroszlánynak van saját televíziós csatornája. Egy 2023-as kutatás szerint -, amelyben 500 helyi lakos vett részt- az oroszlányiak 95%- a figyelemmel kíséri az ott vetített programokat. Az OVTV a csatorna rövidítése - Oroszlány Város Televízió - műsoraiban a közélet híreiről, programajánlóiról, híres városi lakosokról adnak tájékoztatást, valamint rendszeres körképpel is színesítik az adást. Az adások hétfőnként és csütörtökönként 20.00 órától követhetőek. A hétfői műsor ismétléseit öt alkalommal ismétlik: hétfő 22.00, kedd 9.00 és 17.00, szerda 10.00 és 20.00 órától; a csütörtöki műsor ismétlései hat alkalommal történnek: csütörtök 22.00, péntek 10.00, 18.00 és 21.00, szombat 8.00 és 10.00 órától.

A 2840 - Önnel címezve alatt a helyi újság megnevezését értik, ez is kiemelt olvasói létszámnak örvend a város lakói körében. A lap havilap, mindig a hónap első hetében jelenik meg és 8000 példányt nyomtatnak belőle. Közönsége és egyben célcsoportja a helyi emberek és vállalkozások. Az újság informál a település és a térség híreiről.

Oroszlány kihasználja a rádió adta lehetőséget is azonban ezt a médiumot sokkal kevesebben kísérik figyelemmel. Ennek egyik oka a csatorna újdonsága, mivel csupán három éve indult el, 2020. nyarán. Létrehozásának ötletét a korona vírus okozta helyzet ihlette egy önkéntesekből összeállt csapatnak hála. A műsor összeállításakor szempont hogy a friss hírek, közérdekű információk és jó zenék mellett a helyi tehetségek (zenészek, énekesek, művészek, sportolók) bemutatása, népszerűsítése is a program része legyenek. Cél, hogy a városban élőket naprakészen tájékoztassa és szórakoztassa az adás. A rádióban aktív adást minden hétköznap 16-20 óráig hallgathatnak az érdeklődők. A Víztorony Rádió élő adása a rádió Facebook oldaláról is közvetlenül elérhető, illetve rendelkezik YouTube-csatornával és Spotify-podcast sorozattal is.

Online a város legjobban a saját honlapján hirdeti magát, az oroszlany.hu-n. Ezt a felületet sokan követik, hisz minden érdekesség, programajánló is megtalálható rajta a sok egyéb információ mellett. Kiemelkedő jelenléte van még főként a helyiek körében, de szélesebb körben is Oroszlány facebook oldalának. (<https://www.oroszlany.hu/media/a-varos-lakoinak-mediahasznalata> 2023-as kutatás)

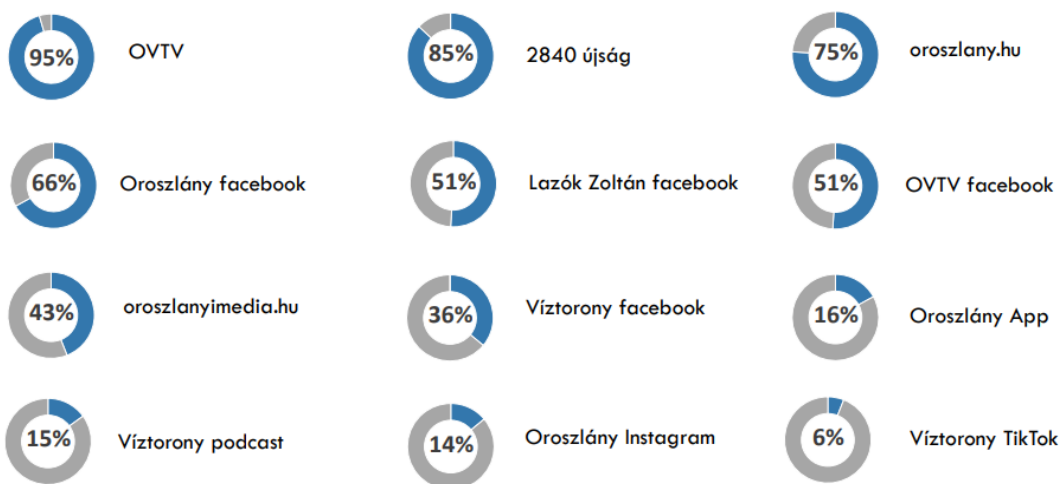
A felület letisztult, felhasználóbarát és a mobiltelefonnal kompatibilisen jól átlátható. A

honlapon könnyű a navigáció, közérthető. Segít eljutni a kívánt információhoz. A menüpontok jól el vannak különítve, egyértelműek. A honlap a város különböző médiafelületeire is elnavigál.

HELYI MÉDIUMOK HASZNÁLATA

Ismeri / (gyakoriságtól függetlenül) használta is már az adott médiumot

3. ábra Oroslány város lakóinak médiafogyasztási szokásai- 2023 kutatásból

A szociális médiának nagy szerepe van a város megismerését illetően nagyobb körben is, ugyanis sokkal többen használják. Oroslány főként a Facebook és Instagram adta lehetőségeket részesíti előnyben. Ezeken éri nem csak a városiak, hanem a környékbeli érdeklődését is.

Orosláynak van saját Facebook oldala, de a Polgármester- Lazók Zoltán- a helyi televízió, a városi rádió is rendelkezik profillal, melyeken gyakran posztolnak a helyi történésekről, promózzák a közeli eseményeket, aktualitásokat. Az oroszlányi lakosság több, mint fele legalább az egyik csatornát követi, járás szinten ezt a kutatásom eredményeinek tükrében tudom bemutatni. Mindegyik közösségi média oldala a városnak naprakész.

A város vezetése keresőoptimalizáló (SEO) segítségével igyekszik az emberek tudatába beépíteni a várost. Amióta még többet keresek fel oroszlányi oldalakat mint azelőtt már a hírfolyamban is sok városi, járási cikket, hirdetést dob fel az internet.

Úgy gondolom, mint marketingeszközt érdemes és szükséges megemlítenem a telefonos applikációt, melynek neve OroslányApp. Ugyan 2018 óta működik az alkalmazás, sajnos nem érte el a várt áttörést, felhasználói száma igen csekély a település, térség lakosságához mérve. Az alkalmazás elérhető Android és iOS készülékekről egyaránt. A szolgáltatások, információk

több nyelven érhetőek el: magyar, angol, német. A mobil alkalmazás beépített térképpel rendelkezik, így könnyen megtalálhatóak a helyi nevezetességek, érdekességek. Közelebb hozza a felhasználóhoz a város híreit, eseményeit, programjait, rendezvényeit. Ismerteti Oroszlány intézményeit, sportlétesítményeit, vendéglátóhelyei és szolgáltatásai egy helyen.

Ha valakinek problémája van könnyen bejelentheti azt néhány gombnyomással az applikáció segítségével (fotóval illusztrálhatók is). Hozzáférést biztosít a város újságának legfrissebb számaihoz és élőben követhető a helyi televízió adása is.

Az appban olyan kérdőívek kitöltésére van lehetőség, amelyek segíthetik a városvezetés munkáját is.

Természetesen a helyi események rendezvények is a város megítélését, ismeretét és marketingjét célozzák.

Marketing és kommunikációs eszközökből kifolyólag néhány fontosabb sajtómegjelenést szeretnék még ismertetni.

- HVG - 2016. november 3. (45. szám): a CREDITREFORM Kft. által készített, a 2015-ös évre vonatkozó országos TOP-500 legnagyobb árbevételű elérő vállalat listájában szerepeltek és kiemelt helyen végeztek az Oroszlányi Ipari Park alábbi vállalatai:

BorgWarner Oroszlány Kft. a 71. hely

Wescast Hungary Autóipari Zrt. a 284. hely

GE Water & Process Technologies Hungary Kft. a 300. hely

- 2019 decembere: A francia Suez Water Technologies and Solutions 9,6 milliárd forintból bővíti a 2002-ben létrehozott oroszlányi telephelyét (Suez Water Technologies & Solutions Hungary Kft.), ezzel a víztisztító membránokat előállító gyárban 85 új állást biztosított.
- 2022. június 10.: átadták a Digitális Jólét Program szakmai támogatásával és koordinációjával létrejött Digitális Tudásközpontot Oroszlányban. Az érdeklődők- nem csak fiatalok- a robotikát, virtuális valóságot, automatizációt, mesterséges intelligenciát ismerhetik meg közelebbről a központnak köszönhetően, bár a berendezések főként az iskolás korúak oktatását és szórakozását célozza.
- 2023. március 1-től újra látogatható az Oroszlányi Bányászati Múzeum, eddig még nem

látott újdonságokat is bemutatva.

- 2023. május: Közel 6 milliós adományt kapott a SOS Gyermekfalvak, a Benedek Iskola Gyermekeiért Közalapítvány és a „Szülők és Pedagógusok a Gyermekekért” Alapítvány a BorgWarner Oroszlány Kft.-től.
- Az Oroszlányi Bányászati Múzeum az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesülettől elnyerte „Az év bányászati – kohászati kiállítóhelye” díjat, amelyet Mike István kiállítóhely-vezető vehetett át ünnepélyes keretek között 2023. május 20-án, az OMBKE 114. küldöttgyűlésén

Ugyan még előttünk van, de már most sok cikket lehet olvasni az Oroszlányi Erőmű újraindításáról is, amelyet 2024 elejére terveznek. Környezetbarát biomassza alapú erőműként csatlakozik újra az országos áramszolgáltatók köréhez, valamint távhővel fogja ellátni Oroszlány és Bokod térségét.

5. Kvalitatív kutatás eredményei

5.1. A vizsgálat célja

A kutatás során arra kerestem a választ, hogy az interjúalanyaim megítélése szerint milyen Oroszlány jelenlegi fejlesztési ütemezése, megfelelőek-e a helyi igényeknek.

Ebből kiindulva olyan kérdéseket tettem fel interjúalanyaimnak, amelyek célja Oroszlány értékeinek felfedése és a különböző korcsoportokra vonatkozó kikapcsolódási, töltékezési lehetőségeinek megismerése.

További célja volt a kutatásomnak, hogy megismerjem mi jellemzi Oroszlány turisztikáját.

A kérdéseket öt oroszlányi személynek tettem fel. A megkereséseket személyesen szerettem volna megejteni, azzal a céllal, hogy én is minél több időt töltsék el a városban és jobban megismerjem azt.

Cél, hogy a várost és környékét, mint letelepedési területre való hajlamot felmérjük.

5.2. A vizsgálat feltételezései

Az interjú segítségével várossal szemben az alábbi gondolatokat vizsgálok szakdolgozatomban:

- Feltételezem, hogy a város szórakozási lehetőségeiben nem bővelkedik.
- Feltételezem, hogy a jelenleg zajló fejlesztések nem fedik le teljes mértékben a lakók igényeit.
- Feltételezem, hogy Oroszlány turizmusa fellendíthető.

6. A vizsgálat eszközei és módszerei

6.1. A minta jellemzői

Az eredmények nem reprezentatív minta alapján valósultak meg.

A felmérésben öt oroszlanói személy vett részt. Egy kisgyermekes anyuka, egy házaspár, akik nyugdíj előtt állnak, egy, a város működését alaposan ismerő személy és egy igazi törzsgyökeres oroszlanói férfi.

A kutatás során több résztvevő is a neve elhallgatását kérte, így anonimitásukat tiszteletben tartva az eredményeket általánosítva ismertetem.

Az interjúk közül három a művelődési ház presszójában zajlott le, a házaspárral folytatott beszélgetés a otthonukban történt meg.

6.2. Mérőeszköz

A bemutatkozást követően mindenkinek 13 kérdést tettem fel. Több esetben egymás következményei, egymáshoz kötődő, kiegészítő kérdések voltak.

Az első kérdésre, amellyel az alanyaimat arra kértem mutassák be, mondjanak érdekességet Oroszlányról különleges információkkal gazdagodtam. Főként azt emelték ki, hogy Oroszlány egy szocialista város, amely az iparosodásnak köszönhette fellendülését. A bányák bezárásával az autóipar került előtérbe. Több külföldi cég leányvállalata is a városba költözött. Főbb tevékenységük ezen vállalatoknak, hogy az autóiparban turbó feltöltőket állítsanak elő.

Érdekességként megtudtam, hogy Magyarországon elsőként Oroszlányban kezdődött az ipari park város kialakulása.

Arra a kérdésre, hogy miket találnak a település legfontosabb értékeinek és miért ezeket, egyhangúan azt a válasz kaptam, hogy a majki kastély- remeteséget és az oroszlanói Bányászati Múzeumot mindenkinek érdemes megnéznie. Ezen két fő látnivaló mellett a Bokodi- tó került említésre, ami hajdanán igazi horgász- paradicsom volt, mivel a vize télen se fagyott be, langyos volt. Ez azért volt lehetséges, mert tó az oroszlanói Erőmű hűtőtava volt. Mára már nem tölt be ilyen funkciót, így a mínuszokban már nincs lehetőség horgászni, mivel a tó felszíne befagy. A kismama kivételével mindenki felhívta a figyelmem a Vértesszentkereszti ciszterci romokra, melyek a Vértés-erdőben találhatóak. Ritkán látogatott, de érdemes megnézni, ha erre jár az

ember.

Érdeklődtem, hogy milyen újításokat, fejlesztéseket terveznek Oroszlányban a közeljövőben és ezeknek milyen hátulütői lehetnek. Mindenki kiemelte, a folyamatosan történő útfelújításokat. A várost nagyon jól ismerő személy elmondta, hogy Oroszlány népességéhez képest kb. 9000 autó van bejegyezve, ami a lakosság számának majdnem felét jelenti. Ez nagyon sok. Egyre több és több parkolóhelyet kell, hogy kialakítsanak az utazók számára, ám ez a zöldterületek rovására megy. Ez az anyuka és a nyugdíj előtti házaspár szívfájdalma volt. Mivel ennyire sok autó van, Oroszlányban már létrejött egy úgynevezett garázsváros rész.

A felújításokat illetően a meginterjúváltak a Polgármesteri Hivatal jelenleg is zajló felújítását, valamint a Sportcsarnokot emelték ki. Utóbbi érdekessége, hogy Magyarországon alig fél tucat olyan ring van, ami itt található. Többen mondták, hogy az év elején nyit várhatóan újra a helyi uszoda, ami a covid járvány következtében megemelkedett rezsi árak miatt nem volt fenntartható, zárt be.

Arra a kérdésre, hogy milyen fejlesztésekre lenne igénye a helyi lakosságnak érdekes választ kaptam, ugyanis a tősgyökeres lakos aktív résztvevője a havi lakossági gyűléseknek. Elmondása alapján a legutóbbi alkalommal is kb. tizen felszólaltak, hogy fejleszteni kéne, de hogy a dolgot konkretizálják sajnos nem született elképzelés. Alapvetően a lakosok örömmel vesznek mindenféle újítást. A parkok karbantartása kiemelten fontos számukra, illetve a közintézmények. Ebből kifolyólag került felújításra a közelmúltban egy bölcsőde is.

Arra, hogy milyen esetleges hátulütői lehetnek a fejlesztéseknek, tulajdonképpen azt válaszolták az alanyok, hogy mivel mindenre nyitottak, így nem nagyon tapasztalnak negatívumot.

A vallási kérdés alapján azt a következtetést vonhatom le, hogy a lakók nem csak a város vezetését illetően laikusak, hanem vallási téren is. Ezzel magyarázatot kaptam a település kiemelt mennyiségű és minőségű vallási műemlékeit illetően. Oroszlányban első helyen a katolikus, második helyen az evangélikus, harmadik helyen pedig a református vallás áll. Mindezek mellett egyre jobban igyekszik megalapozni a helyét a Jehova tanúi felekezet.

Érdeklődtem, hogy milyen vendéglátóipari egységeket lehet kihasználni a városban a helyieknek és az odalátogatóknak. Két éttermet emeltek ki: Az autentikus autós-motoros berendezésű amerikai menü elemeket tartalmazó étlapú V8 éttermet és a majkpusztai remeteség mellett található A négy remete éttermet.

Oroszlány turisztikáját, annak fellendítését célozták a következő kérdések. A város nem rendelkezik hotellel, azonban több panziója is van, ahol meg lehetne szállni. A probléma, hogy

ezeket lehetőségeket a cégek kibérlik és itt helyezik el dolgozóikat, mint egy kvázi munkásszállónak használva azokat.

Oroszlányban, ahogy az egész térségre is jellemző a turisztika elmaradott. Több próbálkozás történt már ennek megváltoztatásának irányába, azonban az alapvető probléma továbbra is fenn áll: nem jönnek a látogatók. A város látnivalóiból egy egynapos program összeállítható, azonban pl. egy fürdőhöz, hogy ne csak kulturálisan kapcsolódhasson ki az ember közel 40 km-et kell utazni. Próbáltak az aktív pihenés felé is nyitni. Egészen a Dunáig kiépítették a bicikliutat, ám ezzel sem sikerült elérni a kitűzött célt. Sokáig próbálták felnyitni a turizmust, de mára már elfogadták, hogy nem megy.

Utolsó kérdéseim egyike a fiatalok szórakozási lehetőségeit célozta. Kulturális lehetőségekben a város bővelkedik, ám olyanok, mint a disco csak ritkán kerülnek megrendezésre és megvalósításuk a Művelődési Központ Presszójában történik. Ez Oroszlányban a kb. egyetlen hely, ami még 19.00 után is várja a látogatókat a hét minden napján.

Az interjú végén megkérdeztem alanyaimat, mennyire vannak tisztában a sporttal, illetve tudnának-e mondani néhány hírességet, akiknek a gyökerei Oroszlányhoz kapcsolódnak?

Sport szempontjából az NB1-es kosár csapatot és a tekét említették meg, de nem részletezték, azonban szóba került még a Hébe Tánciskola, aminek profilja az akrobatika és a zumba, mint olyan, jelenleg felkapott sportolási forma.

Több híres személy neve elhangzott. Hogy csak néhányat említsek közülük: Dzsupsin Ibolya színésznő, Bogócs János súlyemelő, Kovács Attila boxoló neve is elhangzott.

7. A kvalitatív kutatás eredményei

Az első feltételezést az interjú során mindenki maximálisan megerősítette. Vagyis Oroszlány sajnos tényleg nem bővelkedik túl sok szórakozási lehetőséggel, nincs táncház, disco csak ritkán és egy kivétellel minden vendéglátóipari egység legkésőbb este hétkor bezár.

A második feltételezés változó eredményt mutatott. Összességében elmondható, hogy a jelenleg zajló fejlesztések megfelelnek a lakók igényeinek, mivel az utóbbi időben minden esetleges újítással elégedettek voltak, saját új igényeiknek megfogalmazása problémát jelentett.

Harmadik feltételezésem, miszerint Oroszlány turisztikája fellendíthető, sajnos negatív eredmények születtek. A megkérdezettekből hárman nem is igénylik a máshonnan érkező látogatókat, ketten pedig elmagyarázták, hogy több próbálkozás ellenére se sikerült fellendíteni a helyi turizmust. Ugyan lehetőség volna rá, de a város érdeklődés hiányában szenved a Boroszlány és egyéb rendezvények mellett is a potenciális látogatók körében.

8. Empirikus vizsgálat

8.1. A vizsgálat célja

A kutatás célja, hogy bemutassa azokat az értékeket és ismereteket, amely információkkal a lakosok rendelkeznek. Továbbá ezen adatok kiértékelése során betekintést nyerni, mely beruházások mennyire lettek népszerűek, valamint a szükségleteket mennyire lettek kielégítve, a beruházással kapcsolatos marketinges mechanizmusok és struktúrák mennyire voltak eredményesek.

Cél, hogy megismerjük, mely módosítások, önkormányzati fejlesztések szükségesek az ott lakók elégedettségének növelése érdekében.

8.2. A vizsgálat feltételezései

- Feltételezem, hogy az érintett lakosság többsége egyáltalán nincs tisztában a beruházásokkal, önkormányzati kivitelezésekkel.
- Feltételezem, hogy a kitöltők legnagyobb része az interneten tájékozódik Oroszlány történéseiről. Ennek kapcsán mérni szeretném, hogy a kitöltők mennyire tartják hatékonynak a városfejlesztéssel és beruházásokkal kapcsolatos információk megosztását.

9. A vizsgálat eszközei és módszerei

9.1. A minta jellemzői

A szakdolgozatomhoz tartozó empirikus kutatás során azt vizsgálom, hogy Oroszlány és környéke lakosainak milyen a viszonya a településhez, mennyire tájékozottak a mindennapi történesekben; valamint, hogy milyen jövőbeli fejlesztéseket támogatnának, mit tartanak a legjobb fejlődési irányynak a város számára.

A kutatás során online kérdőíves megkérdezést alkalmaztam, a kérdőívet magam állítottam össze, összesen 22 kérdést tartalmazott.

A kérdőívem Google Forms felületen készítettem el és az 'Oroszlány város ismerete és fejlesztése' címet adtam neki. A kitöltőket főként olyan Facebook-csoportokban értem el, amelyek a régióhoz köthetőek. A tesztet 102-en töltötték ki, a válaszadók közt egyaránt volt férfi és nő. A kitöltők között a nők magasan felül voltak reprezentálva, 71,6%-os volt a női kitöltők aránya, ami 73 főt jelent.

9.2. Mérészköz

A kérdéssor 22 zárt kérdést tartalmaz, amelyeket csoportosítottam. A kérdések között 4 db többszörös választás, 4 db kérdés a Likert-skálaként, illetve 2 db kérdés hagyományos lineáris- skálával volt értékelhető, valamint 10 db kérdés egyszerű választással volt kitölthető. A kérdőívben további 2 db kérdésre röviden kifejtett szöveges választ vártam.

A kérdőívet a kérdések felosztásával könnyű tagolni.

Az első kérdésblokk, az 1-5. kérdések, a személyes adatokat célozza felvenni, anonim módon. A második rész, 6-10. kérdések, Oroszlány város ismeretére, értékeire vonatkozik. Azt ezt követő két kérdés (11-12. kérdések) átvezető az ezt követő, fejlesztésekre vonatkozó kérdésekre, amelyek a helyi szolgáltatásokra és fejlesztésekre irányulnak 13-15. kérdések. A 16-20 kérdések során a kitöltő számomra releváns marketinges, reklámfelületi kérdésekre válaszolt, míg a 21-22-es kérdések a kérdőív záró kérdései a pozitív megítéléséhez és a város másoknak való ajánlásához kapcsolódik.

Minden kérdés kötelezően kitöltendőként volt beállítva.

Az első pár kérdés a kitöltő általános demográfiai adataira terjedt ki, úgymint nem, életkor, iskolai végzettség, foglalkozás.

Mivel a kérdőív kizárólag a nagykorú lakosokra koncentrált, az életkor szerinti megoszlás 18 éves kortól mutat adatokat. Ezen túlmenően kifejezetten egyenletes volt, habár így is vannak kiugró adatok. A legtöbb kitöltő 18 éves volt (13,7%), de hasonlóan sok 19, 26 és 28 éves töltötte ki a kérdőívet. Érdekeség hogy a legidősebb tesztalany 87 éves.

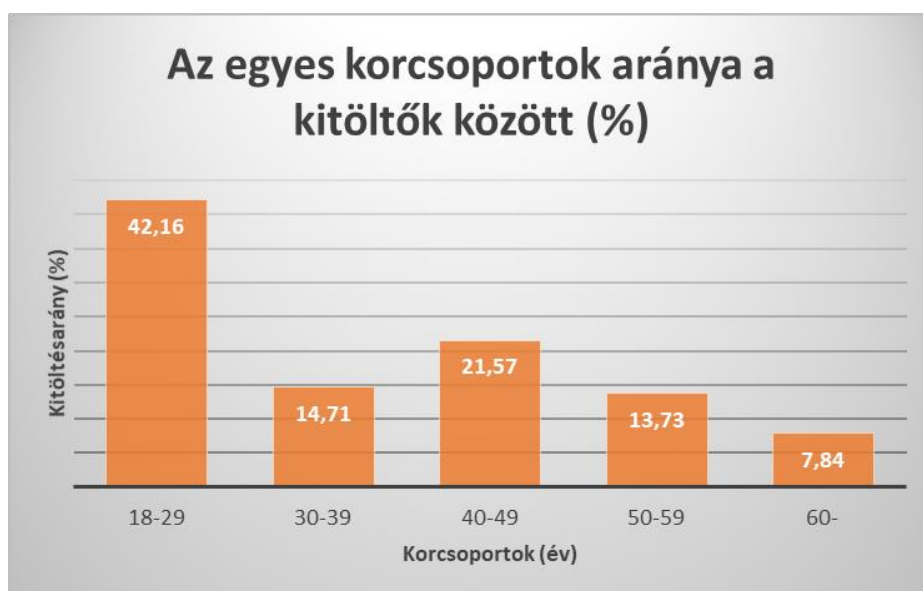
Ennek eredményeként a fiatal korosztály relatív többségben volt a kitöltők között, az összes kitöltő 42,16%-át ők jelentették, ami 43 fő. A legkevesebb kitöltő a hatvan éven felüliek közül került ki, mindössze 8 fő, ami 7,84%-os arányt jelent.

Az idősebb korosztály alulreprezentáltságának számos oka lehet, Oroszlány és környékének demográfiai adatai ugyanúgy, mint az általános internethasználati szokások. A kérdőív online került kitöltésre, ami általában ritkábban használt platformnak számít az idősebbek között.

A kitöltők többsége oroszlányi, ami azt jelenti, hogy majdnem a kitöltők fele 42 fő a vizsgált település lakója. Oroszlány közvetlen közeléből, az Oroszlányi járásból 46 válaszadót sikerült elérni, míg egyéb Komárom- Esztergomi településről a kitöltők aránya 13,8%, ami 14 személyt jelent.

Mivel Oroszlány nagymúltú, a környék életében fontos település, ezért nem csak Oroszlány, hanem a környező települések lakosaira is kiterjedt a felmérés. Ugyanakkor a minél pontosabb adatrögzítés érdekében lehetőség volt saját választ megadni. Ezt azért találtam előnyösnek, mert – noha a földrajzi távolság a legtöbb esetben kulcstényezőnek mondható – olyan embernek is lehet kötődése Oroszlányhoz, aki nem lakik a közvetlen környékén, ugyanakkor vagy a családja, ismerősei által érdeklődik a város iránt, vagy régebben a településen élt, esetleg a jövőben tervez odaköltözni.

A kitöltők 41,2%-a oroszlányi lakos volt, ugyanakkor ez nem egyformán oszlott meg az egyes korcsoportok között. A kérdőívet kitöltő 60 év feletteknek a fele, az 50-59 éves korosztálynak az 57%-a, a 40-49 és a 18-29 éves korosztálynak a 40%-a volt oroszlányi lakos. A legalacsonyabb arány a 30-39 éves korosztályba tartozó kitöltők között volt, nekik alig több, mint a negyede lakott Oroszlányban.

4. ábra Az egyes korcsoportok aránya a kitöltők között (%) - Saját szerkesztés

A kérdőív megadott több más település is, úgymint Dad, Bokod, Kecskéd, Kömlőd, Szákszend valamint a választási lehetőségek között szerepelt még a „Komárom- Esztergom vármegye más települése” opció. Ez utóbbit összesen 12 ember választotta.

A legmagasabb iskolai végzettség is nagyon kiegyenlített értékeket mutatott, azonban az életkor alapján itt is tapasztalható volt differenciálódás.

A legtöbb kitöltő főiskolai/egyetemi diplomával rendelkezett, ők alkották a megkérdezettek kicsit több, mint negyedét. A kitöltők 23,5%-ának volt gimnáziumi végzettsége, 19,6%-uk pedig szakközépiskolát végzett. Közel 13% felnőttképzésben vagy OKJ keretein belül szerezte a legmagasabb iskolai végzettségét. A legkevesebben a szakmunkásképzőt választották, mindössze 3 fő.

Meglepően nagy azok száma, akik mindössze 8 általános iskolai osztályt végeztek, a megkérdezettek közel 15%-a. Azonban figyelembe kell venni, hogy az életkor szerinti megoszlásuk nagyon nagy eltéréseket mutat, közülük 4-en ugyanis a 60 év feletti korosztályból kerülnek ki, azaz azon korosztály fele legfeljebb 8 általános iskolai osztállyal rendelkezik. Az is igaz azonban, hogy további 3 ember diplomával, egyikük pedig felnőttképzésben/OKJ keretein belül szerzett végzettséget.

Azok közül, akik a 8 osztályt jelölték legmagasabb iskolai végzettségnek 3 ember tartozik a 30-59 évesek közé, a többiek mindannyian 18 évesek, azonban mindannyian tanulnak még, így az ő esetükben sejthető, hogy még nem végezték el a középiskolát, így ez okozza azok kiugró számát, akik 8 általános iskolai osztállyal rendelkeznek.

Kifejezetten Oroszlány lakosai közül a legtöbb megkérdezettnek, 14 főnek főiskolai vagy egyetemi diplomája volt, ez azoknak a kitöltőknek, akik a városban laknak mintegy egyharmadát jelenti.

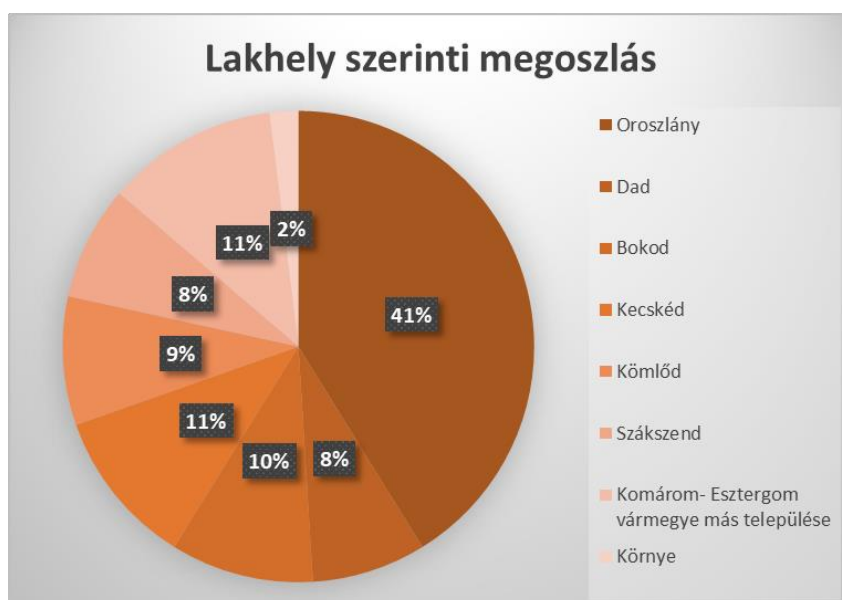
Legnagyobb részt alkalmazotti státuszban álló emberek töltötték ki a kérdőívet, akik az egésznek a 43,1%-át teszik ki. A vállalkozók és vezető pozícióval rendelkező válaszolók száma 18,6% és 4,9%-át teszik ki a mintavételi nagyságnak, így a foglalkoztatottak aránya 66,6% rúg, azaz Oroszlány település és környékén kétharmad a foglalkoztatási ráta, ami kicsit elmarad a Magyarországi átlagtól (KSH szerinti legutolsó adat Mo. -on 2022-ben: 74,3%). A nyugdíjasok aránya 23,5% és a maradék 2% aki a munkanélküli opció jelölte a kérdőívben. A munkanélküliek aránya jobb, mint a KSH által közölt legutóbbi adat, miszerint 2022 novembere és 2023 januárja között 4%-os munkanélküliségi ráta volt mérhető. A nyugdíjasok aránya pedig nem sokkal, de kisebb, mint a legutoljára közölt KSH adat, ami ~25,8% volt.

Utánuk következnek a tanulók és a vállalkozók, előbbieket a megkérdezettek 23,5, utóbbiak a 18,6%-át alkották. további 5 fő volt vezető és 8-an nyugdíjasok. A legkevesebben a munkanélküliek voltak, ők alkották a kitöltők 2%-át.

A legtöbb foglalkoztatási forma nagyon egyenletesen oszlott meg azok között, akik Oroszlányban és azok között, akik a város környékén vagy más településen laktak.

A tanulók magas száma azzal magyarázható, hogy a megkérdezettek között a 18-29 éves korosztály felül volt reprezentálva, közülük pedig 24-en még tanulnak, ami a teljes korosztály kicsit több, mint fele. Más korosztályban nincsenek tanulók.

A válaszadók közül a legtöbben 11-20 éve élnek Oroszlányban vagy környékén, ez a kitöltők 39,2%-át jelenti. További 34,3% él ott több, mint 20 éve. A kitöltők mindössze 13,7%-a válaszolta azt, hogy 6-10 éve él a városban vagy környékén, és 12,7% él ott kevesebb, mint 5 éve.

5. ábra Lakosság megoszlása a kitöltők körében- Saját szerkesztés

Ugyanakkor itt is meg kell említeni, hogy a 11-20 éve ott élők relatív magas arányát részben az okozza, hogy nagyon sok megkérdezett 18 év körüli, ők nagyon nagy arányban választották ez az opciót. Az idősebb korosztályban egyre nagyobb arányban fordulnak elő az olyan válaszadók, akik több, mint 20 éve élnek a városban vagy környékén.

6. ábra Oroszlány és környékén élők %-os megoszlása az ott letelepedett időtartam alapján- Saját szerkesztés

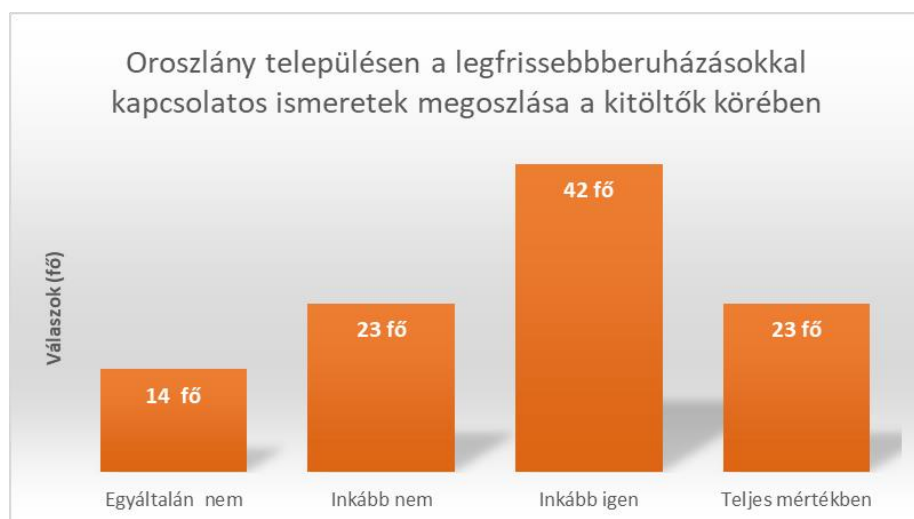
Ezután a kérdőív a várossal, annak a fejlesztésével, valamint a róla való tájékozódással kapcsolatos kérdésekre tért át.

Arra a kérdésre, hogy mennyire ismerik jól Oroszlányt, a kitöltők egy 1-től 4-ig terjedő skálán tudtak válaszokat adni. A legtöbben 3-as jelöltek, ez a megkérdezettek kicsit több, mint harmadát jelenti. A második leggyakoribb érték a 4-es volt, kicsivel kevesebben jelölték a 2-t. A megkérdezetteknek mindössze alig 10%-a válaszolta azt, hogy nem nagyon ismeri Oroszlányt.

Ez alapján kijelenthető, hogy a városban vagy környékén lakók átlagban remekül ismerik a települést, így arra a kérdésre, hogy mennyire ismerik jól a városban a közelmúltban végbement fejlesztéseket, (úgy, mint egészségügy, sport, művelődési központ, stb.) nagyon hasonló arányban születtek válaszok.

Azonban itt már egy kicsit többen választották az 1-es és a 3-as értékeket, a másik kettőt pedig kevesebben, ami arra utal, hogy noha a várost magát remekül ismerik az ott vagy a környékén élők, a legfrissebb hírekkel, fejlesztésekkel nem minden esetben vannak tisztában, és/vagy bizonytalankodnak.

Az is előfordulhat, hogy egy kitöltő jobban ismeri a legutóbbi fejlesztéseket, mint magát a várost, de az ilyen esetek azokra jellemzők, akik még nagyon rövid ideje élnek csak a városban vagy környékén.

7. ábra Legutóbbi fejlesztések ismerete- Saját szerkesztés

Továbbá ezen adatok között megfigyelhető, hogy Oroszlány lakosai között nagyobb azoknak az aránya, akik úgy vélik, kiválóan ismerik a várost, és általában az ott zajló eseményekkel, fejlesztésekkel is tisztában vannak. A város ismerete még a fiatalabb korosztályra is általánosan jellemző, de körükben valamivel ritkább, hogy a városban zajló fejlesztésekkel is tisztában legyenek.

A város és az ott zajló fejlemények ismerete nem annyira az életkorral, sokkal inkább a városban vagy környékén töltött idővel kapcsolatban mutat összefüggéseket. Jellemzően azok között, akik kevesebb, mint 5 éve laknak ott jóval nagyobb az olyan személyek aránya, akik 1-es vagy 2-es értéket adtak, míg azok között, akik legalább 20 éve helyi lakosok inkább a 3-as és 4-es értékek dominálnak.

Összességében elmondható, hogy a településen a fiatalabb korosztály is érdeklődik a városban zajló fejlesztések és események iránt, ugyanakkor körükben valamelyes megfigyelhető, hogy sokan a várost viszonylag jól ismerik, de a fejlesztéseket nem minden esetben. Ennek a jelenségnek fordítottjaként az idősök egyre kisebb arányban válaszolják azt, hogy nem ismerik a fejlesztéseket, a 60 év feletti kitöltők közül senki.

Ezen kívül összefüggés van azzal kapcsolatban, hogy aki Oroszlányban lakik, általában legalább egy kicsit ismeri a várost és a fejlesztéseket, közülük senki sem választotta az 1-es értéket. Ezen túlmenően jóval magasabb volt azoknak az aránya, akik a 3-as vagy a 4-es értéket választották. Ez utóbbiak aránya az oroszlányi kitöltők között 81%, míg a nem oroszlányi kitöltők között 52% volt.

A különböző korosztályok között a 30-39 év közöttiek adták a legalacsonyabb értékeket, azonban itt meg kell említenem, hogy közöttük nagyon kevés az Oroszlányi lakos, ami a már fentebb tárgyalt jelenség miatt közrejátszhatott abban, hogy ez a korosztály a többinél alacsonyabb értékeket adott meg.

Vagyis megállapítható, hogy noha azok is érdeklődnek a város iránt, akik nem ott laknak, de arányaiban kevesebben és kevésbé ismerik a települést.

A következő kérdés arra vonatkozott, hogy a kitöltő szerint mi Oroszlány legfontosabb értékei. A válaszok között a legtöbben a bányászati múltat, a sporteseményeket és a kulturális rendezvényeket adták meg. A legkisebb érték az épített örökséghez és a kisebbségek jogaihoz kapcsolódik.

A legtöbb választ kapó bányászati múlt fontosság a kitöltő életkorának előrehaladtával némileg növekszik, azonban összességében minden korosztály fontosnak tartja. A sport viszont már érezhetően fontosabb a fiatalabbaknak. A fiatal kitöltők nagy aránya hozzásegíthetett ahhoz, hogy a sport a bányászati múlttal majdnem egyenrangú érték volt a megkérdezettek között.

A kulturális programok mindenkinek egyaránt fontosak voltak.

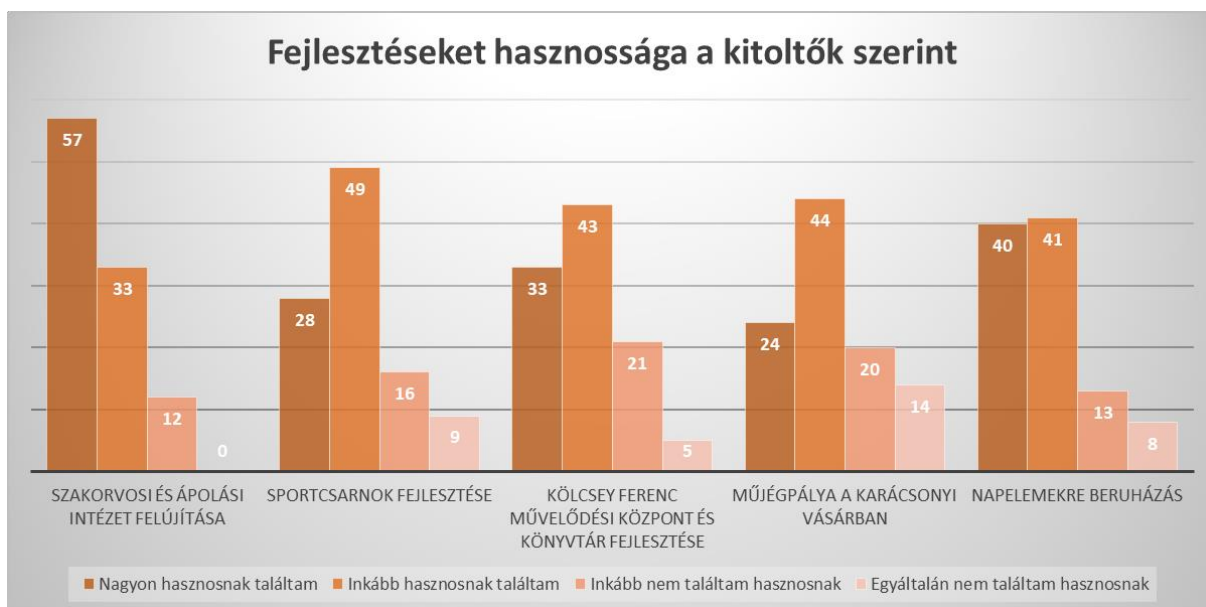
8. ábra Oroszlány értékei- Saját szerkesztés

Ezután a kérdőív arra tért ki, hogy a kitöltő mit tart Oroszlány legnagyobb hátrányának? Ennél a kérdésnél számos válaszlehetőség volt megadva, amiből a kitöltő egyet választhatott, azonban volt lehetőség önálló megfogalmazásra is.

A válaszok aránya nagyon kiegyensúlyozott volt, azonban a legtöbben – a kitöltők közel egyötöde – a munkalehetőségek korlátozottságát tekintették a legnegatívabbnak a településsel kapcsolatban. Szorosan ezt követte a városon belüli közutak alacsony minősége. A kitöltők 12,7%-a vélekedett úgy, hogy az alacsony közbiztonság és az épületek karbantartásának hiánya okozza a legnagyobb problémákat a városban. Sokan találták még rossznak a város üzemeltetését, valamint a szűkkörű turisztikai lehetőségeket és a szállások hiányát is sokan választották. A kitöltők 7,8%-a szerint túl kevés a parkoló a városban.

Az önálló válaszadás lehetőségével 2 fő élt, egyikük a vasúti végállomást nevezte meg a legrosszabbnak, a másik kitöltő pedig a felsorolt összes lehetőséget egyben.

Ezt követően a kitöltőknek meg kellett határozniuk, hogy a közelmúltban történt egyes fejlesztéseket mennyire tartották hasznosnak.

9. ábra Fejlesztések hasznossága- Saját szerkesztés

Ahogy az eredményekből kitűnik, a Szakorvosi és Ápolási intézet felújítását tekintették a lakosok általánosságban a leghasznosabbnak. Továbbá ez volt az egyetlen, aminél senki sem választotta az „Egyáltalán nem találtam hasznosnak” lehetőséget. A többenél nagyjából kiegyensúlyozottak voltak a válaszok.

Meglepő módon a sportcsarnok fejlesztését nem találták kiugróan pozitívnak, ami kicsit ellentmond annak a korábbi megállapításnak, miszerint a sport különösen fontos a város és környéke lakosai számára, kiemelt értéknek tartják.

Összességében elmondható, hogy a kitöltők a legtöbb fejlesztést nem ítélik meg negatívan, de egyöntetűen pozitív értékeket csak az egészségügyi fejlesztések esetén lehet kimutatni.

A fejlesztések megítélésénél jóval kedvezőtlenebb képet mutat a járás által általánosságban nyújtott szolgáltatások megítélése. A legmagasabb elégedettséget a megközelíthetőség és a vásárlási lehetőségek kapták, leginkább pedig az „extra” szolgáltatásokkal, például a parkolóhelyekkel voltak elégedetteken.

Hasonlóan rossz a megítélése a szociális ellátásnak, a közbiztonságnak, a településképnak, valamint a munkahelyek számának. Ez sokban összecseng a „Az alábbiak közül melyiket találja Oroszlány legnagyobb hátrányának?” kérdésre adott válaszokkal.

A kitöltőket arról is kérdeztem, hogy milyen felületen tájékozódik a város történéseiről. A legtöbben, a kitöltők több, mint 50%-a választotta az internetet. További 39% az ismerősökön és a barátokon keresztül tájékozódik, valamint 28%-uk veszi igénybe a város honlapját. A helyi újság és rádió, valamint az applikáció egyaránt 20% alatt maradt a válaszadók körében.

A következőkben a megkérdezettek önállóan is megadhatták, hogy milyen egyéb fejlesztéseket tartanának fontosnak a jövőben.

Sokan adták meg a több turisztikai lehetőséget, például parkokat, de a nagyobb gyorsétteremláncok (például a McDonalds) megjelenését is sokan szívesen látnák. Ezen kívül gyakori válasz az úthálózatra és az egészségügyi fejlesztésekre irányuló javaslat.

A következő kérdésben a különböző fejlesztési terveket kellett fontosság szerint rangsorolni egy 1-től 5-ig terjedő skálán. A legnagyobb értékek itt is az egészségügyi fejlesztéseknél fordultak elő, így a korábbi válaszokkal összegezve ez egy kiemelten fontos terület a város és környéke lakosai számára. Ezen kívül az oktatási intézmények fejlesztését tartják még fontosnak.

Ugyanakkor a település reklámozását, a turizmus fellendítését jóval kevésbé tartották sürgetőnek, hasonlóan a parkok, túraútvonalak és a szórakozási lehetőségek fejlesztése sem a legmagasabb értékeket kapta, azonban így is fontosabb a lakosok számára, mint a turizmus és a település reklámozása.

A kitöltők 51%-a hatékonynak tartja a város kommunikációját a külvilág felé, míg 49%-uk nemmel válaszolt. Ugyanakkor csak a 35,3%-uk találkozott az elmúlt év folyamán a várost reklámozó hirdetéssel.

A megkérdezettek szerint ha egy reklámfilm készítenének a városról, akkor leginkább annak bányászattal kapcsolatos múltját kellene kihangsúlyozni, valamint a rendezvényeket, kulturális programokat. Kevesebben tartják fontosnak a hagyományok és a műemlékek hangsúlyozását. Mindezekon túl a legjobb reklámfelületnek a közösségi médiát látják, ami nagyrészt megegyezik napjaink trendjeivel, de van, aki az online sajtót, televíziót részesíti előnyben, valamint a válaszadók 39%-a turisztikai kampányokat és utazási irodákat is egy lehetségesen jó reklámfelületnek tartja a város számára. A kérdésre adott legkevésbé gyakori válasz a nyomtatott sajtó volt.

A kitöltők közül 33-an gondolták úgy, hogy Oroszlány megítélésében kiemelt szerepe van a személyes kötődésnek, míg mások inkább a természeti adottságokat és a szociális viszonyokat tartották fontosnak. A közintézmények és az infrastruktúra átlagosan fontosnak tűnt.

Arra a kérdésre, hogy ajánlaná-e Oroszlányt ismerőseinek, a válaszadók 64,7%-a felett igennel, további 20,6%-a talánnal és 14,7%-uk nemmel.

Összességében elmondható, hogy Oroszlányt ismerik az ott élők, tisztában vannak a végbement fejlesztésekkel, azonban noha általában hasznosnak tartják ezeket a beruházásokat, azok sok esetben nem teljesen egyeznek meg a lakók legfontosabb elvárásaikkal. Leginkább az egészségügyi ellátás és az úthálózat javítását tartják sürgősen megoldandónak, legkevésbé pedig a turizmust és a település reklámozását. További prioritást élveznek a munkahelyteremtés és a szabadidős programok.

A város kiemelten büszke a bányászathoz kapcsolódó múltjára, ez minden korosztálynak fontos, valamint azoknak is, akik nem Oroszlányban, hanem a környékén élnek.

10. A vizsgálat eredményeinek összegzése

Az eredményekből kimutatható, hogy a kitöltők többsége úgy véli tisztában van a beruházásokkal, önkormányzati kivitelezésekkel.

Feltételezésünk az eredmények szerint valóban igaz miszerint a kitöltők legnagyobb része az interneten tájékozódik a város történéseiről. Továbbá az adatok alapján az is látszik, hogy a lakosság fele nem találja hatékonynak a városfejlesztésekkel, beruházásokkal kapcsolatos információkkal történő kommunikációt. Ennek pontosításához a jövőben történő további kutatás szükséges.

11. Összegzés

Oroszlány jelenlegi helyzetét alapjaiban meghatározza két tényező: a város fiatal mivolta és a bányászattal összeforrott múltja. Mivel az egykori kistelepülés várossá fejlesztése csak az 1950-es években indult meg és az 1960-as években vett nagyobb lendületet, ezért említésre méltó történelmi műemlék vagy turisztalátványosság – az említett majki Kamalduli Remeteségen kívül – nincs a településen. Ez jelentősen behatárolja a város turisztikai potenciálját és részben magyarázatot ad arra, hogy a turizmus fellendítésére irányuló múltbéli törekvések miért végződtek kudarccal a szép természeti környezet ellenére is.

Ami a város bányász múltját illeti, közel két évtizedes agónia után immár tíz éve teljesen megszűnt Oroszlányban a szénbányászat, ami évtizedeken át meghatározta a város karakterét, identitását és gazdasági erejét. Bár Oroszlányban van egy erős lokálpatrióta réteg és egy pár ezer fős „tősgyökeres” magja a lakosságnak, nagy a fluktuáció a lakosság körében és bányamunkásoknak épült város jövője szempontjából nehézséget jelent a klasszikus polgári, értelmiségi réteg hiánya.

A kutatás eredményeiből is kitűnik, hogy a bányász múlt mint identitáselem továbbra is meghatározó a város életében. Bár a bányászidentitás korosztálytól függetlenül prominens helyet foglal el a város életében, egyre kevesebben vannak közöttünk olyanok, akik ténylegesen a bányákban dolgoztak, és többségük idős ember. Mivel a szénbányászat újraindítása nincs kilátásban, ezért a fiatal generáció nehezen tud viszonyulni a múlt ezen eleméhez. A bányászat megszűnéséhez, a piacgazdaság és a szolgáltatóipari szektorra épülő gazdaság térnyeréséhez a város a körülményekhez képest jól alkalmazkodott, amelyben nagy szerep jutott a város kedvező földrajzi elhelyezkedésének is. Ezzel együtt Oroszlány lakossága – az ország egészéhez hasonlóan – csökkenő tendenciát mutatott az elmúlt három évtizedben és ez a tendencia várhatóan a jövőben is folytatódni fog. A lakosság szám csökkenése előbb-utóbb további közintézmények megszűnéséhez, a lakóingatlanok értékvesztéséhez vezethet.

Mivel az ott élő lakossághoz nem érnek el az önkormányzati fejlesztésekkel, beruházásokkal kapcsolatos információk, így érdemes ezzel a továbbiakban foglalkozni, mivel az eredmények alapján egyértelműen látszik, hogy a kérdőívet kitöltők kétharmada nem találkozott az elmúlt évben Oroszlányt népszerűsítő hirdetéssel, reklámmal. Ennek kivitelezési mikéntjéhez, módszertanához, marketinges mechanizmusához további kutatás szükséges.

Az interjú alanyokkal történt beszélgetésekből egyértelműen meghatározható, hogy a betelepítési szándék nem volt hatékony, sőt sikertelen, hiszen a program abbamaradt. Talán

érdekes ezzel a kérdéskörrel foglalkozni a jövőben a korábbtól eltérő módszer által. Hiszen a tér- idő, illetve a gazdasági hatások változása időszakonként eltérhet egymástól. A város lakás- és ingatlanállománya, valamint az infrastruktúra állapota nem minden esetben felel meg a modern kor igényeinek. A gazdasági fejlesztésekben rejlő potenciált meghatározza az a tény, hogy Oroszlány előregedő település, a népesség korfája kedvezőtlen. A város megtartó erejét a jól fizető, diplomás munkahelyek hiánya mellett számottevően csökkenti a szórakozási lehetőségek hiánya, a közösségi terek szűkössége. Ezért a fejlesztések tervezésekor kiemelt helyen jelennek meg az időskorúak számára fontos létesítmények, például a szakorvosi rendelőintézet felújítása.

Oroszlány jövője szempontjából kulcsfontosságú lesz az egyensúly megtalálása a történelmi bányász hagyományok jelentette kulturális háttér és a fiatalok igényei, szempontjai között.

12. Köszönetnyilvánítás

Köszönöm szépen Dr. Ferkelt Balázs szakfelelős egyetemi docensnek őszintén támogató, segítő és megértő munkáját és tevékenységét szakdolgozatom megvalósítása érdekében.

Köszönöm Kun Richárd munkáját, hogy hozzásegített mestertanulmányom elvégzéséhez szükséges szakdolgozatom megírásához.

Továbbá köszönöm családom és barátaim támogatását.

13. Irodalomjegyzék

banyaszatimuzeum.hu, 2023. Elérhető itt: <https://banyaszatimuzeum.hu/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

bebusch.hu, 2023. Elérhető itt: <https://www.bebusch.hu/hu/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

borgwarner.com, 2023. Elérhető itt: <https://www.borgwarner.com/home> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

ceginformacio.hu, 2023. ceginformacio.hu: Geizer Kft. Elérhető itt: <https://www.ceginformacio.hu/cr9310224952> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

ceginformacio.hu, 2023a. ceginformacio.hu: Glastronic Hungary Kft. Elérhető itt: <https://www.ceginformacio.hu/cr9318964515> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

eromuvekejszakaja.hu, 2023. eromuvekejszakaja.hu: Észak-dunántúli vízmű - Oroszlányi víztorony. Elérhető itt: <https://eromuvekejszakaja.hu/edv-oroszlany/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

Germuska, 2012. Germuska Pál: Kamaszvárosok? Tatabánya és Oroszlány fejlődési pályája a 20. század második felében. In: *A közép-dunántúli régió városainak szocialista kori története*. A Veszprém Megyei Levéltár kiadványai 29. Budapest-Veszprém: Veszprém Megyei Levéltár.

fontosinfok.hu, 2023. Oroszlány. Elérhető: https://www.fontosinfok.hu/telepules_lakossaga/oroszlany_lakossaga_oroszlanyi_lakosok_la_kossagsama_oroszlany_586.php [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

Gyeván, 2017. *Remeték, várak, lebegő falu: látnivalók a Vértesben* [online]. *Turista-Szalámi blog* [online], 2017. 09. 30. Elérhető itt: https://turista-szalami.blog.hu/2017/09/30/utazas_gyevan_vertes [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.]

Gyüszí, 2004. Gyüszí László: Oroszlány ötven éve város, In: *Honismeret*, 32. évf. 3. sz., 39-43.

Horváth, 2023. Horváth Tibor: Környezetbarát erőműként indul újra az Oroszlányi Erőmű 2024-ben. *Economx.hu*, 2023. február 28. [online] Elérhető itt:

<https://www.economx.hu/magyar-gazdasag/oroszlanyi-eromu-biomassza-aramellatas-kornyezetvedelem.768075.html> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

Kardics, 2014. Kardics István: *Oroszlány, a 60 éves bányaváros és az oroszlányi szénbányászat rövid története*. Oroszlány: Montázs Könyvek.

kemma.hu, 2023. *Különleges kívánsággal érkezett Oroszlányba Tóth Vera* [online]. Elérhető: <https://www.kemma.hu/helyi-bulvar-celeb/2023/08/hiaba-ment-ferjhez-toth-vera-ezt-arulta-el-oroszlanyban> [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.].

L. Balogh, 2010. L. Balogh Béni: Nemzetiségi kérdés Komárom-Esztergom vármegyében 1945-1949 között. In: *Évkönyv 2010 - Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Levéltára Évkönyvei 2010*. Esztergom: Komárom-Esztergom Megyei Levéltár, 195-244. o.

lisec.com, 2023. Elérhető itt: <https://www.lisec.com/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

magyarnemzet.hu, 2021. *Tetőtéri luxustól a 200 milliós irányárig - Az oroszlányi városkapu története* [online]. *Magyar Nemzet Online*, 2021. 10. 07. Elérhető itt: <https://magyarnemzet.hu/brand/orszagszerte/2021/10/tetoteri-luxustol-a-200-millios-iranyarig-az-oroszlanyi-varoskapu-tortenete> [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.]

magyarvelemen.hu, 2023. *Oroszlányi műfüves focipálya*. Elérhető itt: <https://magyarvelemen.com/edzoterem/oroszlany/oroszlanyi-mufuves-focipalya-f/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

nepesseg.com, 2023. *Komárom-Esztergom megye népessége*. Elérhető: <http://nepesseg.com/komarom-esztergom/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

Nowicki, M., 2015. SWOT [online]. In: *Kompendium metod i technik zarzadzania. Technika i cwiczenia*. Warszawa: Oficyna a Wolters Kluwer. Elérhető: https://www.researchgate.net/publication/302929622_Analiza_SWOT [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.]

oihzt.hu, 2023. Oroszlányi Ingatlankezelő és Hasznosító Zrt.: Foglalkoztatottság. Elérhető: <https://oihzt.hu/ipari-park/munkaero/foglalkoztatottsag> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

oroszlany.hu, 2016. *Edzőtermet avattak* [online.hu], Elérhető:

https://www.oroszlany.hu/Article/_Article/4323?DisplayMode=Full&AltDisplayMode=Summary&ImageSize=Normal&AltImageSize=Small [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.].

oroszlany.hu, 2023. *Fergeteges Apostol koncert* [online]. Elérhető: <https://www.oroszlany.hu/media/hirek/2023/11/08/fergeteges-apostol-koncert> [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.].

oroszlany.hu, 2023b. *Ingyenes egészségügyi szűrővizsgálatok* [online]. Elérhető: <https://www.oroszlany.hu/media/esemenyek/2023/11/15/ingyenes-egeszsegugyi-szurovizsgalatok> [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.].

oroszlany.hu, 2023c. *Minden versenyző aranyérmét kapott* [online]. Elérhető: <https://www.oroszlany.hu/media/hirek/2023/11/07/minden-versenyzo-aranyermet-kapott> [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.].

oroszlany.hu, 2023d. oroszlany.hu: *Szlovák tájház*. Elérhető itt: <https://www.oroszlany.hu/a-varos/szlovak-> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

oroszlany.hu, 2023e. oroszlany.hu: *Nevezetességek, látnivalók*. Elérhető itt: <https://www.oroszlany.hu/a-varos/nevetessegek-latnivalok> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

oroszlanymost.hu, 2020. *Oroszlány nevének eredetéről* [online]. Elérhető: <https://oroszlanymost.hu/2020/04/13/oroszlany-nevenek-eredeterol/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.].

oroszlanymost.hu, 2023a. *A Művelődési Központ novemberi programajánlója* [online]. Elérhető: <https://oroszlanymost.hu/2023/10/30/a-muvelodesi-kozpont-novemberi-programajanloja/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.].

oroszlanymost.hu, 2023b. *Megújult az Oroszlányi Szakorvosi- és Ápolási Intézet* [online]. Elérhető: <https://oroszlanymost.hu/2023/09/29/megujult-az-oroszlanyi-szakorvosi-es-apolasi-intezet/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.].

oroszlanymost.hu, 2023c. *Az uszodáról is tárgyalnak* [online]. Elérhető: <https://oroszlanymost.hu/2023/09/28/az-uszodarol-is-targyalnak/> [Hozzáférés dátuma: 2023.

11. 21.]

oroszlanymost.hu, 2023d. *Korcsolyapályát terveznek Oroszlányba az adventi időszakban* [online]. Elérhető: <https://oroszlanymost.hu/2023/10/24/korcsolyapalyat-terveznek-oroszlanyba-az-adventi-idoszakban/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.]

oroszlanymost.hu, 2023e. *Silhouette Táncgála*. Elérhető itt: <https://oroszlanymost.hu/event/silhouette-tancgala-2023/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

oroszlanymost.hu, 2023f. *Bányásznapi programok Oroszlányban 2023-ban*. Elérhető itt: <https://oroszlanymost.hu/event/banyasznap-programok-oroszlanyban-2023-ban/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

oroszlanymost.hu, 2023g. *A 28. falunap programja Oroszlányban*. Elérhető itt: <https://oroszlanymost.hu/event/a-28-falunap-programja-oroszlanyban/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

oroszlanymost.hu, 2023h. *A Szent Iván-éji napok programjai Oroszlányban*. Elérhető itt: <https://oroszlanymost.hu/event/a-szent-ivan-eji-napok-programjai-oroszlanyban/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

oroszlanymost.hu, 2023i. *Haraszt-hegyi piknik 2023*. Elérhető itt: <https://oroszlanymost.hu/event/haraszt-hegyi-piknik-2023/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

oroszlanymost.hu, 2023j. *Oroszlányi adventi vásár és kulturális programsorozat*. Elérhető itt: <https://oroszlanymost.hu/event/oroszlanyi-adventi-vasar-es-kulturalis-programsorozat/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

Ozsváth, J., 2017. Ozsváth Judit: Csendsziget - A majki remeteség. In: *Keresztény Szó* 2017/2, 30–34.

Papp-Váry 2015. Papp-Váry Árpád: *Hogyan használjuk a SWOT-analízist települések esetében* [online]. Elérhető itt: http://papp-vary.hu/varosmarkazas/Hogyan_haszna_ljuk_jol_a_SWOT_analizist_a_telepulesek_eseteben.pdf [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

provertes.hu, 2023. *Oroszlány*. Elérhető itt:

<https://provertes.hu/index.php/telepulesek/oroszlany> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

provertes.hu, 2023a. *Boroszlány* 2023. Elérhető itt: <https://provertes.hu/index.php/programok/1903-boroszlany-2023> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

tataiangolkert.hu, 2023. Elérhető itt: <https://tataiangolkert.hu/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

tataifenyestanosveny.hu, 2023. Elérhető itt: <https://tataifenyestanosveny.hu/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

termeszetjaro.hu, 2023. természetjaro.hu: *Turul emlékmű.* Elérhető itt: <https://www.termeszettjaro.hu/hu/poi/emlekmu/turul-emlekmu-tatabanya-/37756450/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

TOSZ, 2022. Táncpedagógusok Országos Szövetsége: XXXI. Országos Ifjúsági és Felnőtt Táncművészeti Fesztivál döntő - 2022. május 22. - Eredmények - Ifjúsági korcsoport. Elérhető: https://tancpedagogusok.hu/dokumentumok/eredmenyek/ifi_felnott_donto_2022.pdf [Hozzáférés dátuma: 2023.11. 21.].

vertesinfo.hu, 2020. *Ismeri a Vértes élővilágát?* [online]. Elérhető: <https://vertesinfo.hu/2020/04/11/ismeri-a-vertes-elovilagat/> [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.].

Wágner Zs., 2020. Ősszel is gyönyörű az oroszlányi házaspár Borbás Marcsit is ámulatba ejtő kertje. *Kemma.hu* [online]. Elérhető: <https://www.kemma.hu/helyi-kozelet/2020/11/dijnyertes-oroszlanyi-kert-osszel> [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.].

Wágner, Zs., 2022. Balázs Klári és Korda György üzent egy merészet az oroszlányiaknak. *Kemma.hu* [online]. Elérhető: <https://www.kemma.hu/helyi-bulvar-celeb/2022/04/balazs-klari-es-korda-gyorgy-uzent-egy-mereszett-az-oroszlanyiaknak> [Hozzáférés dátuma: 2023. 11. 21.].

westcast.com, 2023. Westcast Inc.: *Global Locations.* Elérhető itt: <https://docs.google.com/document/d/10kxtzl8WTi0r66sG8iRsUBQIFZ->

[4dDe5/edit?exids=71471483%2C71471477](#) [Hozzáférés dátuma: 2023. 12. 01.]

14. Ábrajegyzék

1. ábra Oroszlány címere.....	9
2. ábra Regisztrált álláskeresők 2011-15 között Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat.....	24
3. ábra Oroszlány város lakóinak médiafogyasztási szokásai- 2023 kutatásból	49
4. ábra Az egyes korcsoportok aránya a kitöltők között (%)- Saját szerkesztés	60
5. ábra Lakosság megoszlása a kitöltők körében- Saját szerkesztés	62
6. ábra Oroszlány és környékén élők %-os megoszlása az ott letelepedett időtartam alapján- Saját szerkesztés	62
7. ábra Legutóbbi fejlesztések ismerete- Saját szerkesztés	63
8. ábra Oroszlány értékei- Saját szerkesztés	65
9. ábra Fejlesztések hasznossága- Saját szerkesztés	66

15. Táblázatjegyzék

1. táblázat Oroszlány nemzetiségi megoszlása a 2022-es népszámlálási adatok szerint	23
2. táblázat SWOT analízis	41

16. Mellékletek

16.1. Interjú kérdései

A bemutatkozások után

1. Röviden mit kell tudni Oroszlányról?
- 2-3. Miket talál a város legfontosabb értékeinek? Miért ezeket?
4. Milyen újításokat, fejlesztéseket tervez a közeljövőben a város?
5. Milyen háttüneti lehetnek ezeknek a fejlesztéseknek?
6. Ezek a fejlesztések milyen mértékben hatnak a város lakóira?
7. Mik a város lakóinak igényei?
8. Milyen jelentőséggel bírnak a turizmusra?
9. Mi jellemzi a turizmust?
10. Milyen vallás jellemző a helyi lakosságra?
11. Milyen vendéglátóipari egységeket lehet kihasználni?
12. 20-as éveiben lévő fiataloknak milyen szórakozási lehetőségek vannak?
13. Mennyire ismeri a helyi sportéletet, tudna mondani olyan oroszlányi gyökerekkel rendelkező személyt, aki mára ország-szinten ismerté vált?

16.2. Kérdőív kérdései és válaszlehetőségei

1. Az Ön neme *

Férfi

Nő

---

2. Az Ön életkora *

1. 18

2. 19

3. 20

4. 21

5. 22

6. 23

7. 24

8. 25

9. 26

10. 27

11. 28

12. 29

13. 30

14. 31

15. 32

16. 33

17. 34

18. 35

19. 36

20. 37

21. 38

22. 39

23. 40

24. 41

25. 42

26. 43

27. 44

28. 45

29. 46

30. 47

31. 48

32. 49

33. 50

34. 51

35. 52

36. 53

37. 54

38. 55

39. 56

40. 57

41. 58

42. 59

43. 60

44. 61

45. 62

46. 63

47. 64

48. 65

49. 66

50. 67

51. 68

52. 69

53. 70

54. 71

55. 72

56. 73

57. 74

58. 75

59. 76

60. 77

61. 78

62. 79

63. 80

64. 81

65. 82

66. 83

67. 84

68. 85

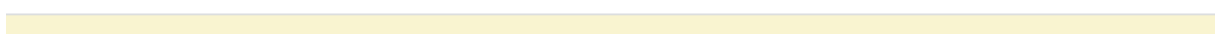
69. 86

70. 87

71. 88

72. 89

73. 90 vagy több

3. Az Ön lakhelye *

- Oroszlány
  - Dad
  - Bokod
  - Kecskéd
  - Kömlőd
  - Szákszend
  - Komárom- Esztergom vármegye más települése
  - Egyéb...
-

4. Az Ön legmagasabb iskolai végzettsége *

- 8 általános iskolai osztály
  - Szakmunkásképző
  - Gimnázium
  - Szakközépiskola
  - Főiskola/Egyetem
  - Felnőttképzés/OKJ
-

5. Az Ön foglalkozása *

- Tanuló
- Alkalmazott
- Vállalkozó
- Vezető
- Munkanélküli
- Nyugdíjas
- Egyéb...

6. Mióta él Oroszlányban (vagy környékén)? *

- 0- 5 éve élek itt
- 6 - 10 éve élek itt
- 11 - 20 éve élek itt
- 20+ éve élek itt

7. Ön mennyire ismeri jól Oroszlányt? *

	1	2	3	4	
Egyáltalán nem ismerem	☐	☐	☐	☐	Nagyon jól ismerem

8. Ön mennyire van tisztában Oroszlány településen végbement legutóbbi fejlesztésekkel? *
(egészségügy; művelődési központ.; sport)

	1	2	3	4	
Egyáltalán nem vagyok tisztában	☐	☐	☐	☐	Teljes mértékben tisztában vagyok

9. Ön szerint mik Oroszlány legfontosabb értékei *

- Bányász múlt
- Sport események
- Kulturális programok és rendezvények
- Környékbeli látványosságok
- Hagyományok/Népszokások
- Kisebbségek jogai
- Zöldülésre irányuló szemlélet
- Vásárlási lehetőségek
- Vendégszeretet

Ipari képzettség

Épített örökség

Egyéb...

---

10. Az alábbiak közül melyiket találja Oroszlány legnagyobb hátrányának? *

Kevés szálláslehetőség

Kevés parkoló

Munkalehetőségek korlátozottsága

Alacsony közbiztonság

Épületek karbantartásának hiánya

Szűk körű turisztikai lehetőségek

Egyéb...

---

11. Mennyire találta hasznosnak az alábbi fejlesztéseket *

Nagyon hasznosnak ... Inkább hasznosnak t... Inkább nem találtam... Egyáltalán nem talál...

Szakorvosi és Ápolás...

Sportcsarnok fejleszt...

Kölcsey Ferenc Műv...

Műjégpálya a karács...

Napelemekre beruh...

---

12. Milyen felületeken tájékozódik a város történéseiről? *

- Város honlapja
- Oroszlány applikáció
- Helyi újság
- Helyi rádió
- Ismerősök/Barátok
- Internet
- Városi TV
- Egyéb...

---

13. Ön mennyire van megelégedve a járás által nyújtott szolgáltatásokkal? *

	Teljes mértékben el...	Inkább elégedett va...	Inkább nem vagyok ...	Egyáltalán nem vagy...
Oktatási intézmények	☐	☐	☐	☐
Munkahelyek száma	☐	☐	☐	☐
Településkép	☐	☐	☐	☐
Szociális ellátás	☐	☐	☐	☐
Vásárlási lehetőségek	☐	☐	☐	☐
Közbiztonság	☐	☐	☐	☐
Lakosság, közösségi ...	☐	☐	☐	☐

Zöld területek, parkok	☐	☐	☐	☐
Megközelíthetőség	☐	☐	☐	☐
Közlekedési infrastru...	☐	☐	☐	☐
Vendéglátó egységek	☐	☐	☐	☐
Infomáció átadás	☐	☐	☐	☐
Lakosság vendégszer...	☐	☐	☐	☐
Szabadidős tevékeny...	☐	☐	☐	☐
Látnivalók	☐	☐	☐	☐
Kulturális tevékenys...	☐	☐	☐	☐
"Extra"szolgáltatáso...	☐	☐	☐	☐

14. Jelenleg is sok beruházás, fejlesztés zajlik Oroszlányban. Mi az, amivel ezeket * kiegészítené? Mi az, amire a helyi lakosok igazán vágnak településfejlesztés szempontjából? (ami még nincs, vagy csak tervezve van)

Hosszú szöveges válasz

.....

15. Kérem jelölje az alábbi beruházási témákat preferenciaszintje alapján (1= legkevésbé fejlesztendő, 5= azonnali beavatkozás/fejlesztés szükséges) *

	1	2	3	4	5
Oktatási közinté...	☐	☐	☐	☐	☐
Egészségügyi köz...	☐	☐	☐	☐	☐
Település reklám...	☐	☐	☐	☐	☐
Szórakozási lehe...	☐	☐	☐	☐	☐
Parkok, túraútvo...	☐	☐	☐	☐	☐

16. Hatékonyak tartja a város kommunikációját a külvilág felé? *

Igen

Nem

17. Találkozott-e az elmúlt év folyamán a várost reklámozó hirdetéssel? *

Igen

Nem

18. Ha igen, akkor milyen felületen? *

Rövid szöveges válasz

.....

...

19. Mit gondol, ha reklámfilmeket készítenének a városról, akkor mit kellene kihangsúlyozni? *

- Kulturális programok
  - Rendezvények
  - Hagyományok
  - Bányász múlt
  - Műemlékek
  - Egyéb...
-

20. Ön szerint milyen felületen érdemes reklámozni a települést szélesebb körben? *

- Televízió
  - Rádió
  - Nyomtatott sajtó
  - Online sajtó
  - Szórólapok
  - Óriásplakátok
  - Turisztikai kampányok, utazási irodák
  - Közösségi média
  - Egyéb...
-

21. Kérem jelölje a skálán az adott tényező függvényében, mennyire számít Oroszlány pozitív *
megítélésében!

	1	2	3	4	5
Személyes kötőd...	☐	☐	☐	☐	☐
Szociális viszony...	☐	☐	☐	☐	☐
Infrastrukturális ...	☐	☐	☐	☐	☐
Közüntézmények ...	☐	☐	☐	☐	☐
Természeti adott...	☐	☐	☐	☐	☐
Szórakozási lehe...	☐	☐	☐	☐	☐

22. Ön ajánlaná Oroszlány felkeresését ismerőseinek? *

- Igen
- Nem
- Talán